

1996. évi LIV. törvény

az erdőről és az erdő védelméről ¹

(a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel egységes szerkezetben)
[A **vastag betűs szedés** a törvény (továbbiakban Tv.), a normál a végrehajtási rendelet (továbbiakban: *Vhr.*) szövege.]

Az erdő a szárazföld legösszetettebb természeti (ökológiai) rendszere, amelynek léte a környezetre gyakorolt hatásaiból eredően az egészséges emberi élet egyik alapvető feltétele.

Az erdő a termőtalaj, a légkör és a klíma védelmében, a vizek mennyiségének és minőségének szabályozásában betöltött meghatározó szerepe mellett

- meghatározza a táj jellegét, szebbé teszi a környezetet,
- testi, lelki felüdülést ad,
- őrzi az élővilág fajgazdagságát,
- megújítható természeti erőforrásként a környezeti állapot folyamatos javítása mellett nyersanyagot, energiahordozót és élelmet termel.

Erdeink jelenlegi területe, állapota több évszázados emberi tevékenység során alakult ki. Területi széttagoltságuk és a rájuk ható környezeti ártalmak miatt az erdei életközösségek nélkülözhetetlen fennmaradására, védőhatására és termékeire (hozamaira) csak akkor számíthatunk, ha szakszerűen kezeljük és megóvjuk a károsító hatásoktól, a túlzott használattól és igénybevételtől, biztosítjuk növény- és állatvilágának sokféleségét és megfelelő összhangját, az erdei életközösség dinamikus és természetes egységét.

Az erdő fenntartása és védelme az egész társadalom érdeke, jóléti szolgáltatásai minden embert megilletnek, ezért az erdővel csak a közérdekekkel összhangban szabályozott módon lehet gazdálkodni.

Mindezekre figyelemmel az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

Az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény (a továbbiakban: tv.) 106. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – az érintett miniszterekkel egyetértésben – a következőket rendelem el:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja és alapelvei

Tv. 1. § E törvény célja:

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1996. június 18-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 1996. július 3.

- a) annak elősegítése, hogy az erdő, mint a természeti tényezőktől és az emberi beavatkozásoktól függő életközösség és élőhely, a természeti környezet nélkülözhetetlen része, és egyben mint megújuló természeti erőforrás, folyamatosan fennmaradjon és gyarapodjon,
- b) azoknak a kereteknek a meghatározása, amelyekben a fenti célok együttesen megvalósulhatnak, továbbá
- c) az erdővagyon hosszú távon való fennmaradásának és a tulajdonosi, valamint a gazdálkodói érdek közötti összhang megteremtésének biztosítása.

Tv. 2. § (1) Az erdőt olyan módon és ütemben lehet használni, igénybe venni, hogy a gazdálkodási lehetőségek a jövő nemzedékei számára is fennmaradjanak, [a továbbiakban: tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodás], úgy, hogy az erdő megőrizze biológiai sokféleségét, természetközelségét, termőképességét, felújuló képességét, életképességét, továbbá megfeleljen a társadalmi igényekkel összhangban levő védelmi és gazdasági követelményeknek, betöltse természet- és környezetvédelmi, egészségügyi-szociális, turisztikai, valamint oktatási és kutatási célokat szolgáló szerepét.

(2) E törvény rendelkezéseit a természet védelmére, a termőföld védelmére, a talajvédelemre, a növényvédelemre, valamint a vadászati jog gyakorlására, hasznosítására vonatkozó külön jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

(3) Védett természeti területen lévő erdő esetén e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Az állami tulajdonban lévő és a kincstári vagyon részét képező erdő esetében e törvény rendelkezéseit az államháztartási törvénynek a kincstári vagyon kezelésére vonatkozó rendelkezéseivel együtt kell alkalmazni.

Tv. 3. § (1) Az állam a nemzeti erdővagyon gyarapítása és egyben a környezet állapotának javítása érdekében támogatja az új erdő telepítését, a meglévő erdő fenntartását és védelmét.

(2) Az állam az (1) bekezdés szerinti feladatainak ellátásáról a tulajdonában lévő erdők esetében a külön jogszabályban meghatározottak szerint, a közérdek fokozottabb érvényesítésével gondoskodik.

(3) A közérdeknek az erdőgazdálkodásban való érvényesítése érdekében az állam az e törvényben írt feladatok ellátására alkalmas intézményrendszert működtet.

(4) Az erdőgazdálkodási tevékenység szakszerűségének biztosítása érdekében az állam támogatja az erdőtulajdonosok társult erdőgazdálkodási tevékenységét.

Vhr. 1. § Az állam a tulajdonában lévő erdőkben a közérdek fokozottabb érvényesüléséről tulajdonosi képviselte útján, az erdővagyon-kezelés szabályainak meghatározásával és betartásával gondoskodik.

A törvény hatálya

Tv. 4. § (1) E törvény hatálya kiterjed:

a) az erdőre, annak élő és élettelen alkotóelemeire, területére és a vele természetben összefüggő, az erdei életközösség fennmaradását, és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló, továbbá az e törvény alapján időlegesen igénybe vett földterületre;

b) a külterületen található fára, fasorra, facsoportra és fás legelőre (a továbbiakban együtt: fásítás);

c) az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló helyhez kötött létesítményre (a továbbiakban: erdészeti létesítmény).

(2) E törvény hatálya nem terjed ki a faállománnyal borított földrészeket közül:

a) a belterületi élőfagyűjteményre (arborétum);

b) a közparkra;

c) az üzem-, major-, valamint tanyafásításra;

d) az erdőtömbön kívüli karácsonyfa-, díszítógally-, vadgyümölcs- és vessző termelését szolgáló földrészletre;

e) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fásított területre;

f) az út, a vasút, valamint az egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásításra,

g) a folyó medrében, a mederben keletkezett zátonyon, továbbá – ha önálló földrészletnek minősül – a patak, a csatorna medrében lévő facsoportra, illetve azokat szegélyező fásításra.

Vhr. 2. § (1) ²A tv. alkalmazásában üzem-, major-, valamint tanyafásításnak minősül:

a) a gyárak, üzemek és egyéb ipari létesítmények bekerített területén levő, erdei fafajokkal ötven százalékot meghaladó mértékben fedett, egy hektárnál kisebb terület vagy a fák tőnél mért távolsága szerint a húsz méternél nem szélesebb terület, fasor;

b) a majorokhoz tartozó bekerített területen levő erdei fafajokkal ötven százalékot meghaladó mértékben fedett, egy hektárnál kisebb terület vagy a fák tőnél mért távolsága szerint a húsz méternél nem szélesebb terület, fasor;

c) a tanyák területéhez csatlakozó, erdei fafajokkal ötven százalékot meghaladó mértékben fedett egy hektárnál kisebb terület vagy a fák tőnél mért távolsága szerint a húsz méternél nem szélesebb terület, fasor.

(2) Erdőtömbön kívülinek kell tekinteni azokat az önálló földrészletként vagy alrészletként nyilvántartott karácsonyfa, díszítógally, vadgyümölcs és vessző termelését szolgáló területeket, melyek kerületük ötven százalékat meg nem haladó mértékében erdőterülettel határosak, és rendeltetésszerű használatukhoz az erdőterületen való áthaladásra nincs szükség.

(3) Út, vasút, valamint egyéb műszaki létesítmény tartozékának kell tekinteni azt az erdei fafajokkal ötven százalékot meghaladó mértékben fedett, egy hektárnál kisebb területet, vagy a fák tőnél mért távolsága szerint a húsz méternél nem szélesebb faállománnyal borított területet és fasort, amely az adott létesítménnyel azonos földrészleten van vagy annak rendeltetésszerű használatához, megóvásához szükséges, illetve azt elősegíti.

(4) Zátonynak kell tekinteni a folyó medrében keletkezett, időszakosan vízzel borított egy hektárnál kisebb földterületet.

² A 2. § (1)-(5) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

(5) Patakot, csatornát szegélyező fásításnak kell tekinteni az erdei fafajokkal ötven százalékot meghaladó mértékben fedett, egy hektárnál kisebb területet vagy a fák tönél mért távolsága szerint a húsz méternél nem szélesebb területet és fasort, amely az adott vízfolyással azonos földrészleten van.

(6) Szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya csak azon a fásított területen helyezhető el, amelyen faállományt igazolhatóan e célból telepítettek, illetve amelynek termelésből való kivonását – a talajvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulásával – az Állami Erdészeti Szolgálat első fokú hatósági feladatokat ellátó igazgatósága (a továbbiakban: erdészeti hatóság) előzetesen engedélyezte. Művelés alól kivett területnek kell tekinteni azt a faállománnyal fedett területet, amely a szennyvíz elhelyezését, szikkasztását szolgálja.

Az erdő meghatározása

Tv. 5. § E törvény alkalmazásában erdőnek kell tekinteni a földművelésügyi miniszter ³(a továbbiakban: miniszter) által rendeletben meghatározott fajú fás növényekből és a társult élőlényekből kialakult életközösséget (a továbbiakban: erdei életközösség) annak talajával együtt, függetlenül attól, hogy a faállomány vagy az életközösség valamelyik más eleme átmenetileg hiányzik.

Vhr. 3. § (1) ⁴Erdőnek kell tekinteni azt a tv. 5. §-ában meghatározott feltételeknek megfelelő életközösséget

a) melynek faállományát ötven százalékot meghaladó mértékben az *1. számú mellékletben* felsorolt fafajok (a továbbiakban: erdei fafajok) vagy azok természetes hibridjei alkotják, és a faállomány a talajt ötven százalékot meghaladó mértékben fedi, valamint

b) amely a talajt legalább harminc százalékos mértékben takaró, erdei fafajokból vagy azok természetes hibridjeiből és cserjékből áll, és a legfontosabb szerepe a talaj és a természetes élővilág védelme.

(2) Az 1. számú mellékletben fel nem sorolt fafajokból álló faállományt akkor kell erdőnek tekinteni, ha az elsősorban faanyagtermelés, vagy erdészeti kutatás céljából erdőfelújításként, vagy erdőtelepítésre fordítható állami támogatás igénybevételevel létesült.

A fasor, a facsoport és a fás legelő meghatározása

Tv. 6. § (1) E törvény alkalmazásában:

a) fasornak kell tekinteni a miniszter által rendeletben meghatározott fajú, egy sorban lévő fák összességét, ahol a fák tőtávolsága nem nagyobb a fák idős korában várható korona átmérőjének a kétszeresénél;

b) facsoportnak kell tekinteni a miniszter által rendeletben meghatározott fajú fák idős korára várható korona vetülete által legalább hatvan százalékban fedett, ezeröttszáz négyzetméternél kisebb földterületet;

³ Lásd az 1998:XXXVI. tv. 2. §-a (1) bekezdésének d) pontját.

⁴ A 3. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.

c) fás legelőnek kell tekinteni az olyan legelőterületet, amely a miniszter által rendeletben meghatározott fajú fák idős korára várható korona vetülete által egyenletes elosztásban legalább harminc százalékban fedett [az a)–c) pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: fásítás].

(2) Fásítás esetében – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – e törvény rendelkezései közül csak a telepítésre, a felújításra, valamint a fakitermelésre vonatkozó rendelkezéseket a miniszter által rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A természet védelméről szóló törvény szerint védetté nyilvánított egyes fa, valamint fasor természetes állapotának megváltoztatásához, fakitermeléshez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges. A természetvédelmi hatóság az engedélyről tájékoztatja az erdészeti hatóságot.

Az erdőgazdálkodási tevékenység meghatározása

Tv. 7. § E törvény alkalmazásában erdőgazdálkodásnak minősül az erdő 2. §-ban foglaltak szerinti fenntartására, közcélú funkcióinak biztosítására, őrzésére, védelmére, az erdővagyon bővítésére, valamint az erdei haszonvételek gyakorlására irányuló tevékenységek összessége.

Az erdőterület meghatározása

Tv. 8. § (1) E törvény alkalmazásában erdőterületnek kell tekinteni:

a) az erdő által elfoglalt ezerötszáz négyzetméter vagy annál nagyobb kiterjedésű földterületet – ideértve a beerdősült, valamint az időlegesen igénybe vett földterületet is – a benne található nyiladékokkal és tűzpásztákkal együtt;

b) az olyan ezerötszáz négyzetméter vagy annál nagyobb kiterjedésű földterületet, melyen az erdő telepítését (magvetést, csemeteültetést, dugványozást) elvégezték;

c) az e törvény hatálybalépése után, egy termelési ciklusra, de legfeljebb harminc évre, állami támogatás igénybevétele nélkül, az ország természetföldrajzi környezetében nem őshonos fafajokkal borított ezerötszáz négyzetméter, vagy ennél nagyobb kiterjedésű faültetvény területét (a továbbiakban: faültetvény).

(2) Faültetvény esetében e törvény rendelkezései közül csak az erdőtervezésre, az erdőtelepítésre, az erdő nyilvántartására, valamint a károsító hatások elleni védekezés szabályaira vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az ötezer négyzetméternél kisebb, és nem erdő művelési ágban nyilvántartott ingatlanl körülvett erdőterület esetén a fásításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Vhr. 4. § A legalább három sor erdei fával fedett ezerötszáz négyzetméter vagy annál nagyobb területet (erdősávot) a tv. 8. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakra is figyelemmel, erdőterületnek kell tekinteni.

Vhr. 5. § (1) Az erdőtelepítés első kiviteli munkáinak az erdészeti hatóság által igazolt sikeres elvégzése (erdei fák magjának elvetése, a csemete- és dugványültetés végrehajtása) az ingatlan-nyilvántartás szempontjából a telepítés befejezésének minősül.

(2) A tv. 8. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek szerinti telepítés esetén faültetvénynek kell tekinteni az akác és fajtái, az európai és az Európán kívüli nyár- és fűzfajok nemesítéséből és keresztezéséből származó vegetatív úton szaporított fajtái, hibridjei, a fenyőfajok és -fajták, valamint az 1. számú mellékletben fel nem sorolt fafajok és cserjefajok által borított területet.

(3) ⁵A fásításra vonatkozó szabályokat – az erdőterület igénybevételének és művelési ága megváltoztatásának szabályai kivételével – azokra az erdőterületekre kell alkalmazni, amelyek ötezer négyzetméternél kisebb kiterjedésűek és más erdőterülettel nem érintkeznek, valamint azokra a erdőterületekre, amelyek a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény hatálybalépéséig zártkertnek minősültek.

Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület meghatározása

Tv. 9. § E törvény alkalmazásában az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületnek minősül:

- a) az erdészeti szaporítóanyag-termelést szolgáló földterület;**
- b) a tisztás (gyepterület), a kopár;**
- c) az erdei farakodó és készletező hely;**
- d) a nem állandó jellegű erdészeti magánút;**
- e) az erdészeti létesítményhez tartozó terület;**
- f) a vadföld;**
- g) az erdei vízfolyás, az erdei tó, amennyiben az az erdőterületen belül található.**

Vhr. 6. § (1) Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületnek minősül, művelési ágától függetlenül, az erdőterülettel körülzárt, vagy kerületének ötven százalékát meghaladó mértékben erdőterülettel határolt

- a) erdészeti szaporítóanyag-termelést szolgáló földterületet (csemetekert, dugványtelep),*
- b) ⁶erdei tisztás és cserjés,*
- c) erdei farakodó és készletező hely,*
- d) nem állandó jellegű erdészeti magánút,*
- e) erdészeti létesítményhez tartozó terület, valamint*
- f) vadföld.*

(2) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületnek a tv. 65. §-ának b), c) és d) pontjaiban foglaltak szerinti igénybevétele esetén az erdőterület igénybevételére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) ⁷

(4) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet a körzeti erdőtervben és az üzemtervben fel kell tüntetni.

⁵ Az 5. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

⁶ A 6. § (1) bekezdésének b) pontja a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 4. §-ával megállapított szöveg.

⁷ A 6. § (3) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

Az erdészeti létesítmény meghatározása

Tv. 10. § (1) E törvény alkalmazásában erdészeti létesítménynek minősül a legalább részben erdőterületen található, vagy ahhoz csatlakozó

a) állandó jellegű erdészeti magánút, valamint annak műtárgyai és tartozékai (a továbbiakban együtt: erdészeti magánút);

b) erdei vasúti pálya és annak tartozékai (a továbbiakban együtt: erdei vasút);

c) az erdőgazdálkodási tevékenységet, így különösen az erdő védelmét, illetve az erdei haszonvételek gyakorlását, az erdő rendeltetését szolgáló műtárgy, kerítés, erdei épület és egyéb létesítmény.

(2) Az erdészeti létesítmények megvalósítására, vagy azok működtetésére a külön jogszabályban foglalt feltételek szerint az állam támogatást nyújt.

Vhr. 7. § (1) Az erdészeti magánút és annak tartozékát képező műtárgy és – a (2) bekezdés kivételével – egyéb erdészeti létesítmény építését, korszerűsítését, értéknövelő felújítását, használatba vételét, megszüntetését az erdészeti hatóság engedélyezi.

(2) Az erdei vasút, az állandó jellegű erdészeti kötélpálya és épület építését, korszerűsítését, megszüntetését az illetékes hatóság, az erdészeti hatóság szakhatósági hozzájárulásával engedélyezi.

(3) ⁸Védett erdőterületen az erdészeti létesítmény építéséhez, korszerűsítéséhez, értéknövelő felújításához, használatba vételéhez, megszüntetéséhez be kell szerezni a természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulását is.

(4) Az erdőgazdálkodás érdekében az erdőterületen létesített csatorna és tározó erdészeti létesítménynek minősül.

(5) Az erdészeti létesítmény építésének és korszerűsítésének engedélyezése során az erdőterület igénybevételére vonatkozó szabályokat is be kell tartani.

Vhr. 8. § Erdészeti magánút a közforgalom számára az erdészeti hatóság szakhatósági hozzájárulásával nyitható meg.

Vhr. 9. § Az erdészeti létesítmény – különösen az erdészeti magánút – tervezése és építése során tekintettel kell lenni az erdei életközösség megóvására, ezen belül a talaj vízgazdálkodására, a fényviszonyokra és a vadon élő állatok mozgására, valamint a tájkép védelmére.

Vhr. 10. § (1) Erdészeti magánutat a külön jogszabályban meghatározott tervezési jogosultsággal rendelkező személy tervezhet.

(2) ⁹Az erdészeti magánút tervezésének, valamint az erdészeti hatósági engedély kiadásának feltételeit a 9. számú melléklet tartalmazza.

Az erdészeti igazgatási és az erdőgazdálkodási egységek kialakítása

⁸ A 7. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 5. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 10. § (2) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 6. §-ával megállapított szöveg.

Tv. 11. § (1) Az ország erdőterületeit e törvény alapján erdészeti tervezési körzetekre (a továbbiakban: körzet) kell felosztani.

(2) A körzeteket az erdő ökológiai viszonyainak, valamint a tartamos erdőgazdálkodási tevékenység lehetőségeinek figyelembevételével a miniszter alakítja ki, és a Földművelésügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) hivatalos lapjában teszi közzé.

(3) A körzetek a tartamos erdőgazdálkodási tevékenység tervezésének és ellenőrzésének alapegységei.

Vhr. 11. §¹⁰ Az erdészeti tervezési körzeteket, illetve a körzeteket alkotó helységek jegyzékét a 2. számú melléklet tartalmazza.

Tv. 12. § (1) Az erdészeti nyilvántartás és a térbeli rend kialakítása érdekében az erdőt erdőtagokra és erdőrészekre kell felosztani.

(2) Az erdőtag a helységhatáron belül az erdő területi rendjét, kellő áttekintését, az erdőgazdálkodási tevékenység alapegységeinek tartós szerkezetbe foglalását biztosító területi egység.

(3) Az erdőrészlet az erdőgazdálkodási tevékenység és az erdészeti nyilvántartás olyan alapegysége, amely a rajta található erdei életközösség, valamint a tartamos erdőgazdálkodási tevékenység jellemzői alapján egységesnek tekinthető.

(4) Az erdőtagot és az erdőrészletet a (2)–(3) bekezdésben foglaltakra is tekintettel a körzeti erdőterv készítése során kell kijelölni.

Vhr. 12. §¹¹ A körzeti erdőterv készítése során a földrészelethatárok közül az egyes erdőgazdálkodók erdőterületének terepen állandósított vagy természetben fellelhető határvonalát egyúttal erdőrészelethatárnak kell tekinteni.

Az erdőgazdálkodó fogalma

Tv. 13. § (1) E törvény alkalmazásában erdőgazdálkodó: az erdő tulajdonosa vagy az erdőgazdálkodási tevékenységet folytató jogszerű használó (a továbbiakban: erdőgazdálkodó).

(2) Az erdőgazdálkodó nevét (cégét), székhelyét, valamint képviselőjének nevét az erdőgazdálkodó székhelye szerinti erdészeti hatóság nyilvántartásba veszi. Az adatokban bekövetkezett változást az erdőgazdálkodó a változás időpontjától számított harminc napon belül köteles az erdészeti hatóságnak bejelenteni. Az erdőgazdálkodó felel azokért a károkért, amelyek a bejelentett adat valótlanságából, illetve a bejelentés elmulasztásából származnak.

(3) Az erdőgazdálkodó a nyilvántartásba vétel nélkül is köteles e törvénynek az erdő védelmére, valamint fenntartására vonatkozó előírásainak eleget tenni.

(4) Amennyiben a természetben összefüggő erdőterületnek több tulajdonosa van, a tulajdonosok

¹⁰ A 11. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 7. §-ával megállapított szöveg.

¹¹ A 12. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 8. §-ával megállapított szöveg.

a) a miniszter által rendeletben meghatározott feltételek megléte esetén, az erdészeti hatóság határozata alapján kötelesek azon társult erdőgazdálkodási tevékenységet folytatni, és e feladatok ellátására erdőgazdálkodót megbízni,

b) az erdő védelmével, valamint fenntartásával kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért – erdőgazdálkodó hiányában – egyetemleges felelősséggel tartoznak.

(5) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó állami támogatást csak az erdészeti hatóság által nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó vehet igénybe. Az erdőgazdálkodót megillető – jogszabályban, hatósági vagy bírósági határozatban, valamint szerződésben egyébként meghatározott – jogok és kötelezettségek nem érintik az erdőterület tulajdonosának tulajdonosi jogosítványait és kötelezettségeit.

(6) Az erdőgazdálkodó személyének változásához – a (7) bekezdésben foglalt kivétellel – az erdészeti hatóság engedélye szükséges. Az engedély kiadása nem tagadható meg, ha az új erdőgazdálkodónál a szakszerű erdőgazdálkodás feltételei biztosítottak, és egyúttal a természetben összefüggő erdőterület megosztására a gazdálkodó-változással összefüggésben nem kerül sor.

(7) Az állami tulajdonban levő és a kincstári vagyont képező erdő esetében az erdészeti hatóság erdőgazdálkodóként a kincstári vagyon kezelőjét veszi nyilvántartásba.

(8) Az erdőgazdálkodó az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatását, az erdőtelepítést, a fásítást, valamint az erdőterület igénybevételét a terület tulajdonosával kötött külön megállapodásban foglaltak szerint kezdeményezheti.

Vhr. 13. § (1) ¹²Ha az erdőgazdálkodó nem csak a székhelye szerinti erdészeti hatóság illetékességi területén folytat erdőgazdálkodást, a többi, általa használt erdőterület fekvése szerint illetékes erdészeti hatóságnál is kérnie kell a nyilvántartásba vételét.

(2) Az erdő használatának jogszerűségét mint az erdőgazdálkodói jogosultság feltételét az erdészeti hatóság köteles vizsgálni, és ezzel kapcsolatban a kérelmezőt határidő kitűzésével felhívhatja a használat jogcímének igazolására. Az igazolás elmulasztása esetén az erdészeti hatóság a kérelmet elutasítja.

(3) ¹³Erdészeti igazgatási szempontból természetben összefüggőnek kell tekinteni azt az erdőterületet, amelyet a település közigazgatási határa, az erdőgazdálkodás célját közvetlenül nem szolgáló más művelési ágú terület, közút, vasút, folyó vagy más, művelés alól kivett földrészlet nem szakít meg.

Vhr. 14. § (1) A tv. 13. § (4) bekezdésében meghatározott társult erdőgazdálkodói tevékenységet az erdészeti hatóság az alábbi feltételek esetén köteles előírni:

a) ha a természetben összefüggő erdőterület egy földrészletből áll és több tulajdonosa van, vagy

¹² A 13. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 9. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³ A 13. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 9. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

b) ¹⁴ha a természetben összefüggő erdőterület több földrészletből áll és az egyes földrészletek tulajdonosai – tulajdonrészük szerint számítva – többségükben azonosak.

(2) ¹⁵Ha a természetben összefüggő erdő több földrészletből áll és az egyes földrészletek tulajdonosai többségükben nem azonosak, a társult erdőgazdálkodást a több földrészletre vonatkozóan abban az esetben lehet előírni, ha

a) a földrészletek határai, valamint az erdőrészek határai nem esnek egybe, vagy

b) az egyes földrészletek közúton való megközelítése nem biztosított.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben az egyes földrészletek tulajdonosai a földrészlet határral való egyezőség megteremtése érdekében a 94. §-ban foglaltak szerint kérhetik az erdészeti hatóságtól az erdőrészek határának az üzemtervezés során történő megváltoztatását.

(4) Társult erdőgazdálkodásnak kell tekinteni, ha a tulajdonosok az erdőterületüket erdőgazdálkodó szervezet vagy személy használatába, haszonbérletébe adják, vagy az erdőgazdálkodói tevékenység ellátásával ilyen szervezetet vagy személyt bíznak meg.

(5) ¹⁶A tv. 13. § (4) bekezdésének b) pontja alkalmazásában a tulajdonosoknak az erdő védelmével, valamint fenntartásával kapcsolatos kötelezettségei különösen:

a) az erdő őrzéséről,

b) a károsító hatások és a káros tevékenységek elleni védekezésről,

c) a bekövetkezett károsítások megszüntetéséről és hatásainak felszámolásáról, valamint

d) az erdő szakszerű felújításáról és neveléséről

való gondoskodás.

Vhr. 15. § (1) ¹⁷Az erdőterület erdőbirtokossági társulat használatába adása külön jogszabályban meghatározott módon, más erdőgazdálkodó használatába, haszonbérletébe adása és az erdőgazdálkodó megbízása pedig írásba foglalt szerződés szerint történik.

(2) A szerződésben rögzíteni kell, hogy az a tv. 14. §-ában meghatározott erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos jogok és kötelezettségek átruházására vonatkozik.

(3) ¹⁸A szerződésben fel kell tüntetni az erdőterület ingatlan-nyilvántartási adatait.

Vhr. 16. § ¹⁹Egyéni erdőgazdálkodó az, aki a kizárólagos tulajdonában, haszonélvezetében vagy vagyonkezelésében levő és az erdészeti hatóság által önálló erdőgazdálkodásra alkalmasnak minősített erdőterületen maga gazdálkodik.

¹⁴ A 14. § (1) bekezdésének b) pontja a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 10. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵ A 14. § (2)-(3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 10. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶ A 14. § (5) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 10. §-ának (3) bekezdése iktatta a szövegbe.

¹⁷ A 15. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 11. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸ A 15. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 11. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁹ A 16. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 12. §-ával megállapított szöveg.

17. § ²⁰Az erdőgazdálkodónak – ha nem azonos az erdő tulajdonosával – az erdő elsődleges és további rendeltetésének megváltoztatására, és az erdőterület igénybevételeire vonatkozó kérelméhez csatolnia kell a tulajdonos hozzájárulását.

Az erdőgazdálkodó jogai és kötelezettségei

Tv. 14. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdőgazdálkodási tevékenysége keretében jogosult, illetve köteles gondoskodni

- a) az üzemterv, valamint az éves erdőgazdálkodási terv elkészítéséről;*
- b) az állammal szembeni pénzügyi kötelezettségek elszámolásának elkészítéséről, a befizetés teljesítéséről;*
- c) az erdőgazdálkodót jogszabály szerint megillető állami támogatás igényléséről, felhasználásáról, valamint a juttatott támogatás elszámolásáról;*
- d) jogszabály, illetőleg megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő hatósági, illetve bírósági eljárásban az erdőterület tulajdonosának képviselétéről;*
- e) az e törvényben, valamint az erdészeti hatóság határozatában foglaltak szakszerű végrehajtásáról;*
- f) az erdő védelméről, az egyes erdőgazdálkodási munkák elvégzéséről, valamint az erdő őrzéséről;*
- g) az erdő közcélú funkcióinak biztosítását szolgáló tevékenység teljesítéséről, a miniszter által rendeletben meghatározott feltételek szerint.*

(2) Ha az erdőterület tulajdonosa, jogszerű használója, illetőleg az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság felszólítása ellenére nem tesz eleget e törvény szerinti erdőgazdálkodási kötelezettségének, és ezáltal az erdő fennmaradását vagy fejlődését veszélyezteti, az erdészeti hatóság az állami tulajdonban levő erdő esetében a tulajdonosi jogokat gyakorló szervet erről értesíti, egyebekben javaslatot tesz arra, hogy a miniszter – az érintett költségére – a szükséges munkák elvégzése céljából más erdőgazdálkodó szerv kijelöléséről gondoskodjon, illetőleg állami tulajdonban levő erdő esetében a vagyonkezelő személyének megváltoztatását kezdeményezze. A felszólítás hirdetményi úton is kézbesíthető.

(3) Amennyiben az erdőgazdálkodót a (2) bekezdésben foglaltak alapján jelölik ki, a miniszter az így kijelölt erdőgazdálkodót – elszámolási kötelezettség mellett – feljogosíthatja a ténylegesen felmerült és igazolt költségeinek az erdei haszonvételekből való kielégítésére. E rendelkezés nem alkalmazható a kincstári vagyon kezelőjére.

Vhr. 18. § ²¹Az erdőgazdálkodó – a tv. 14. § (1) bekezdésének f) pontjában meghatározott erdőgazdálkodási feladatok ellátása érdekében – köteles az erdejének külső és belső határvonalai főbb töréspontjaira jól látható és időtálló határjeleket elhelyezni, ezek fenntartásáról, megsemmisülésük esetén pótlásukról gondoskodni.

²⁰ A 17. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 13. §-ával megállapított szöveg.

²¹ A 18. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 14. §-ával megállapított szöveg.

Vhr. 19. § (1) Az erdészeti hatóság a tv. 14. §-ának (2) bekezdése alapján akkor köteles erdőgazdálkodó kijelölésére javaslatot tenni, ha

a) a társult erdőgazdálkodás megvalósítására vonatkozó – határidőt is megállapító – felszólítása a határidő lejártáig eredménytelen marad, és az erdőgazdálkodó hiánya, vagy
b) erdőgazdálkodó esetén annak mulasztása vagy szakszerűtlen tevékenysége az erdő fennmaradását vagy fejlődését veszélyezteti, és emiatt az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó jogosultságának felfüggesztéséről, vagy indokolt esetben megszüntetéséről intézkedik.

(2) Az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó kijelölésére vonatkozó javaslatának a miniszterhez való felterjesztése előtt felszólítja az erdőterület tulajdonosát, hogy teljesítse a tv. szerinti erdőgazdálkodási kötelezettségét, gondoskodjon az erdőgazdálkodó pótlásáról, melynek teljesítésére határidőt állapít meg.

(3) A tv. 14. §-ának (2) bekezdése alapján olyan erdőgazdálkodó szervezet (személy) kijelölésére lehet javaslatot tenni, aki/amely a szükséges munkák elvégzését, illetve az erdőgazdálkodói jogok érvényesítését és kötelezettségek teljesítését az erdészeti hatóság előtt tett nyilatkozatban előzetesen vállalja. A nyilatkozatot az erdészeti hatóságnak a javaslatához csatolni kell.

(4) A miniszter által kijelölt és a haszonvételek gyakorlására felhatalmazott erdőgazdálkodó az erdőgazdálkodói feladatokat és a haszonvételeket az erdészeti hatóság által a tv. 29. §-a szerint jóváhagyott erdőgazdálkodási terv szerint gyakorolhatja.

(5) ²²A kijelölés alapján végzett erdőgazdálkodási tevékenység esetén a kijelölt erdőgazdálkodó részére az állam – külön jogszabályban meghatározott módon és mértékben – támogatást nyújt.

II. Fejezet

AZ ERDŐ ELSŐDLEGES RENDELTETÉSE

Az erdő elsődleges rendeltetésének megállapítása

Tv. 15. § (1) Az erdő elsődleges rendeltetése szerint

- a) **védelmi,**
- b) **gazdasági,**
- c) **egészségügyi-szociális, turisztikai,**
- d) **oktatás-kutatási**
célokat szolgáló lehet.

(2) A körzeti erdőterv és az üzemterv az erdő elsődleges rendeltetése mellett meghatározhatja az erdő további rendeltetését, melyeket az erdőgazdálkodási tevékenység során az elsődleges rendeltetés mellett fokozottan figyelembe kell venni.

(3) Az állam az erdő elsődleges rendeltetéséhez kapcsolódó előírások érvényesülésének elősegítése érdekében a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást nyújt.

²² A 19. § (5) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 15. §-ával megállapított szöveg.

Tv. 16. § (1) Az erdő egyes rendeltetései egymástól elválaszthatatlanok, ezért az erdőgazdálkodási tevékenység során e rendeltetésekre egyidejűleg kell tekintettel lenni.

(2) Az erdő elsődleges rendeltetését erdőrészesletenként kell megállapítani.

(3) Új erdő telepítésekor – az erdőgazdálkodó javaslata figyelembevételével – az erdőtelepítési terv jóváhagyásakor a feltételek vizsgálata alapján – az elsődleges rendeltetés szerint illetékes hatóság szakhatósági hozzájárulásával – az erdészeti hatóság állapítja meg az erdő elsődleges rendeltetését. Ennek során az állami támogatás igénybevétele nélkül jogszerűen telepített erdő gazdasági rendeltetésének jóváhagyását az erdészeti hatóság nem tagadhatja meg.

Tv. 17. § (1) A természet- és környezetvédelmi, valamint egyéb védelmi szempontok megvalósítása érdekében védelmi rendeltetésű az a védett, illetve védő erdő, amely különleges kezelést igényel, és ezért abban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozására lehet szükség.

(2) A védő erdő elsősorban a természeti környezet, a létesítmények védelmét vagy egyéb védelmi célokat szolgálja. Ennek megfelelően védő erdőnek minősül:

a) a meredek hegyoldalon, a sekély termőtalajon, az erodált területeken levő, valamint a víz és a szél káros hatásának kitett talajok védelmét szolgáló talajvédelmi erdő;

b) a szomszédos mezőgazdasági terület védelmét szolgáló mezővédő erdő;

c) a honvédelmi miniszter által kijelölt honvédelmi érdekeket szolgáló erdő;

d) a határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló erdő;

e) az erdei vadállomány védelmét, életkörülményeinek javítását szolgáló vadvédelmi erdő;

f) a talaj vízháztartását szabályozó, a források vízbőségét és tisztaságát, víztározók és egyéb víznyerőhelyeknél a víz tisztaságát biztosító vízvédelmi erdő;

g) az árvízvédelmi töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló erdő, a csatorna, a folyó, a tó és holtág partszakaszait védő partvédelmi erdő;

h) a városok, a községek, a lakótelep és más települést védő településvédelmi, valamint belterületi erdő;

i) a természeti táj szépségének megőrzését, vagy a tájban történt káros beavatkozás takarását szolgáló tájképvédelmi erdő;

j) az utak és műtárgyaik, a vonalas vízellétesítmények, a vasutak és tartozékaik védelmét, takarását – a közlekedés biztonságát – szolgáló műtárgyvédelmi erdő.

(3) Védett erdőnek minősül a különleges védelmet igénylő, természeti értéknek minősülő erdő, illetőleg az az erdő, amely különlegesen alkalmas a természetközeli erdei életközösség, a biológiai sokféleség megőrzésére, valamint az erdőfejlődés kutatására, továbbá az erdőterületen lévő történelmi emlékhely területe. Ennek megfelelően védett erdőnek minősül:

a) a fokozottan védett természeti területen lévő erdő;

b) a védett természeti területen lévő erdő;

c) az erdei génkészletek, az erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás biológiai alapjainak megőrzését szolgáló erdei génrezervátum;

d) a természetközeli erdei életközösség megőrzését, fejlődésének kutatását szolgáló erdőrezervátum;

e) a történelmi emlékhely területén levő erdő.

(4) Az erdő elsődleges rendeltetését az erdészeti hatóság

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a talajvédelmi hatóság,

b) a (2) bekezdés e) pontja szerinti esetben a vadászati hatóság,

c) a (2) bekezdés f) , g) pontjai szerinti esetben a vízügyi hatóság,

d) a (2) bekezdés h) pontja szerinti esetben az építésügyi hatóság,

e) a (2) bekezdés i) pontja, valamint a (3) bekezdés szerinti esetben a természetvédelmi hatóság,

f) a (2) bekezdés j) pontja szerinti esetben a közlekedési hatóság

kezdeményezésére, illetőleg szakhatósági hozzájárulása alapján; továbbá

g) a (2) bekezdés c) pontja szerinti esetben a honvédelmi miniszter,

h) a (2) bekezdés d) pontja szerinti esetben a belügyminiszter kijelölése alapján állapítja meg.

Tv. 18. § Gazdasági rendeltetésű erdőnek minősül az az erdő, amelyben a gazdálkodás elsődleges célja az erdei termékek előállítása és hasznosítása, így különösen:

a) a faanyagtermelést szolgáló erdő,

b) a szaporítóanyag-termelést szolgáló erdő,

c) az intenzív vadgazdálkodásra kijelölt bekerített erdő (a továbbiakban: vadaskert),

d) az erdőterületen létesített karácsonyfatelep,

e) bot, vessző és diszítógally termelését szolgáló erdő.

Tv. 19. § Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdőnek minősül:

a) a gyógyintézet területén, valamint annak környezetében levő erdő (gyógyerdő);

b) a sport, turisztika és üdülés céljára kijelölt üdülőerdő (parkerdő).

Tv. 20. § Oktatás-kutatás célját szolgáló erdőnek minősül:

a) a szakoktatási tevékenység célját szolgáló tanerdő;

b) az erdészeti kutatás, kísérlet céljára kijelölt kísérleti erdő;

c) az erdőterületen a külön jogszabály rendelkezései szerint kialakított vadaspark.

Vhr. 20. § (1) Az erdő elsődleges és további rendeltetését vagy rendeltetéseit a tv. 105. §-a figyelembevételével annak 17–20. §-aiban foglaltak szerint, a körzeti erdőtervben, erdőrésztelenként kell megállapítani.

(2) Arról, hogy a tv. hatálybalépése előtt készült tíz évre szóló erdőgazdasági üzemtervben megállapított elsődleges rendeltetés a törvény alapján melyik elsődleges rendeltetésnek felel meg, indokolt esetben az erdészeti hatóság – az érintett hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – határozatban dönt.

(3) ²³

²³ A 20. § (3) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

Vhr. 21. § (1) ²⁴Az erdő elsődleges rendeltetése mellett erdőrésztelenként – a tv. 15. §-ának (2) bekezdésében foglaltak keretei között – további rendeltetés vagy rendeltetések állapíthatók meg, így különösen

a) védett erdő esetén,

b) ha az erdő többféle védőhatásának biztosítása azt indokolja, és ezáltal az erdőgazdálkodás feltételeinek megállapítása során több hatóság is rendelkezik szakhatósági jogkörrel.

(2) ²⁵A körzeti erdőterv készítése során indokolt esetben egyes összefüggő nagyobb erdőterület erdőrészteire azonos további rendeltetés állapítható meg, amennyiben azokban az eltérő elsődleges rendeltetés mellett azonos erdőgazdálkodási szempontokat is érvényesíteni kell.

(3) A körzeti erdőterv készítését megelőzően az erdő további rendeltetésének megállapításáról az erdészeti hatóság kérelemre, szakhatósági megkeresésre vagy indokolt esetben hivatalból dönt.

Vhr. 22. § Új erdő telepítésekor az erdő további rendeltetését az erdészeti hatóság a tv. 16. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint állapítja meg.

Vhr. 23. § (1) ²⁶A külön jogszabály szerinti védetté nyilvánítási eljárással érintett erdőre a védetté nyilvánítási eljárás befejezéséig, az erdő elsődleges rendeltetéseként annak korábban megállapított elsődleges rendeltetését kell figyelembe venni.

(2) A nem fokozottan védett természeti területen lévő erdőre, a korábbi, tízéves erdőgazdasági üzemtervben megállapított gazdasági elsődleges rendeltetést, a továbbiakban a tv. által megállapított további rendeltetésnek kell tekinteni.

Vhr. 24. § (1) A körzeti erdőtervben és az üzemtervben megállapított – elsődleges és további rendeltetésektől eltérő – rendeltetés megállapítására, az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatására vonatkozó szabályok szerint kerülhet sor.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni akkor is, ha az üzemterv készítése során további rendeltetés megállapítására kerül sor.

Az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatása

Tv. 21. § (1) Az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatását – a 17. § (2) bekezdésének c) és d) pontja kivételével – az erdészeti hatóság engedélyezi.

(2) A tájképvédelmi, valamint a védett erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatásához be kell szerezni a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulását.

(3) A védő erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatására a 17. § (4) bekezdése szerinti szakhatóság döntése, illetve hozzájárulása alapján történhet.

²⁴ A 21. § (1) bekezdése a 31/1998. (V. 6.) FM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

²⁵ A 21. § (2) bekezdése a 31/1998. (V. 6.) FM rendelet 3. §-a szerint módosított szöveg.

²⁶ A 23. § (1) bekezdése a 31/1998. (V. 6.) FM rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.

(4) Az erdő elsődleges rendeltetésének közérdekből történő megváltoztatását kezdeményezheti

- a) a miniszter,**
- b) a természetvédelemért felelős miniszter,**
- c) az oktatásért felelős miniszter,**
- d) az egészségügyért felelős miniszter,**
- e) a honvédelemért felelős miniszter,**
- f) a belügyminiszter,**
- g) a vízgazdálkodásért felelős miniszter,**
- h) a közlekedésért felelős miniszter, továbbá**
- i) az érintett települési önkormányzat jegyzője.**

Az erdő rendeltetésének közérdekből történő megváltoztatásából eredő többletköltség megtérítéséről a kezdeményező köteles gondoskodni.

(5) Erdő, valamint fásítás külön törvény alapján történő védetté nyilvánításához a miniszter egyetértése szükséges.

Tv. 22. § Amennyiben – a gazdasági rendeltetés kivételével – az erdő elsődleges rendeltetésének meghatározására, illetőleg megváltoztatására közérdekből kerül sor, az erdőgazdálkodó az ebből eredő ténylegesen felmerült termelési többletköltségének és kárának megtérítésére jogosult, melynek biztosításáról a kezdeményező szerv az elsődleges rendeltetés fennállása alatt köteles folyamatosan gondoskodni.

Vhr. 25. § (1) Az erdő további rendeltetésének megváltoztatására az elsődleges rendeltetés megváltoztatásának szabályait kell alkalmazni.

(2) Az erdő elsődleges rendeltetésének megváltozása maga után vonhatja az erdő további rendeltetésének megváltozását is.

(3) Az erdő elsődleges rendeltetésének a tv. 22. §-a szerinti megváltoztatása esetén az erdőgazdálkodó termelési többletköltségének megállapítása – megegyezés hiányában – a bíróság hatáskörébe tartozik.

III. Fejezet

AZ ERDŐTERVEZÉS ÉS NYILVÁNTARTÁS RENDSZERE

Az erdőgazdálkodási tevékenység folytatásának tervszerűsége

Tv. 23. § (1) A tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodási tevékenység tervszerűségét

- a) tíz évre szóló körzeti erdőterv (a továbbiakban: körzeti erdőterv),**
- b) tíz évre szóló erdőgazdálkodási üzemterv (a továbbiakban: üzemterv),**
- c) éves erdőgazdálkodási terv (a továbbiakban: erdőgazdálkodási terv) készítésével, valamint az**
- d) Országos Erdőállomány Adattár (a továbbiakban: Adattár) fenntartásával és az abban foglalt egyes adatok kötelező felhasználásával**
kell biztosítani.

(2) E törvényben, valamint a külön jogszabályokban foglaltak alapján a miniszter az érintett miniszterekkel egyetértésben köteles gondoskodni a körzeti erdőterv és a hosszú távú körzeti vadgazdálkodási terv összhangjának megteremtéséről.

(3) A faültetvények és a hat hektár terület alatti elsődlegesen gazdasági rendeltetésű szórvány erdők esetében egyszerűsített üzemtervet kell készíteni.

(4) A körzeti erdőterv, az üzemterv, az egyszerűsített üzemterv és az erdőgazdálkodási terv készítésének részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

A körzeti erdőterv

Tv. 24. § (1) A körzeti erdőterv az erdő rendeltetésének betöltését, folyamatos fenntartásának, szolgáltatásainak, haszonvételeinek, hozadékanak biztosítását és javítását, az erdőhöz fűződő közérdek érvényesülését szolgáló adatállomány, valamint hosszú távú erdőállomány-gazdálkodási előírás és iránymutatás.

(2) A körzeti erdőtervet első ízben az érintett erdőterületre korábban készített hosszú távú erdőállomány-gazdálkodási tervek érvényességének figyelembevételével kell elkészíteni.

(3) A miniszter állami feladatként gondoskodik a körzeti erdőterv elkészítéséről.

(4) A körzeti erdőtervet – az erdő elsődleges rendeltetése szerint illetékes miniszterekkel egyetértésben, valamint a természetvédelemért felelős miniszter véleménye alapján – a miniszter állapítja meg, és gondoskodik az erdőterv Adattáron való átvezetéséről és kiadásáról.

Tv. 25. § (1) A körzeti erdőterv tartalmazza az adott térségre vonatkozóan

a) az e törvény hatálya alá tartozó erdőtagok és erdőrészek erdőgazdasági azonosítóját, területét;

b) az erdőrészek termőhelyi viszonyainak és az erdőállományok jellemző adatainak leírását;

c) erdőrészenkénti felsorolásban az erdő elsődleges, illetőleg szükség szerint a további rendeltetésének megfelelő erdőfelújítási, erdőnevelési feladatokat, a fakitermelési lehetőségeket és gazdálkodási korlátozásokat;

d) az erdei haszonvételek mértékét, gyakorlásának lehetséges és ajánlott módját;

e) az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő átfogó adatokat, valamint azok elemzését;

f) az erdészeti üzemi térképeket.

(2) A körzeti erdőterv készítése során

a) az erdőfelújítási feladatok meghatározásánál előnyben kell részesíteni a természetes (őshonos) és természetközeli erdőtársulások visszaállítását;

b) az erdőnevelési feladatok meghatározásánál törekedni kell a természetes elegyfajok megőrzésére.

(3) A körzeti erdőterv készítése során biztosítani kell, hogy a körzetben érintett erdőgazdálkodók és önkormányzatok a tervben foglaltakat még annak kiadása előtt a rájuk vonatkozó mértékben megismerhessék, és ahhoz javaslatot telessenek. A körzeti erdőtervet az erdőgazdálkodók és önkormányzatok javaslatainak

figyelembevételével – ha azok az e törvényben meghatározott célokat és előírásokat nem sértik – kell elkészíteni.

Az üzemterv

Tv. 26. § (1) Az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodási tevékenységet csak a gazdálkodási területére vonatkozó üzemterv alapján folytathat.

(2) Az erdőgazdálkodó az üzemterv elkészítéséről a körzeti erdőtervnek a erdőgazdálkodó területére vonatkozó adatai, iránymutatásai és előírásai felhasználásával köteles gondoskodni.

(3) Az üzemtervet – a hullámtéren lévő erdő esetében a vízügyi hatóság, védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával, illetőleg honvédelmi érdekeket szolgáló terület vonatkozásában a Honvédelmi Minisztérium előzetes hozzájárulásával – a területileg illetékes erdészeti hatóság hagyja jóvá.

(4) Az üzemterv előírásai érvényben maradnak, ha az erdőgazdálkodó személyében változás következik be. Az új erdőgazdálkodó köteles az üzemtervben foglalt előírások végrehajtásáról gondoskodni.

(5) Az üzemterv elkészítéséhez az állam a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást nyújt.

(6) Üzemtervet csak felsőfokú erdészeti képesítésű szakember készíthet.

Tv. 27. § Az üzemterv tartalmazza:

a) az erdőterület ingatlan-nyilvántartási adatait, az erdőtagok és erdőrészek erdőgazdasági azonosítóit, valamint a hozzátartozó erdőtervi térkép kivonatos másolatát (üzemtervi térkép);

b) az egyes erdőrészekre vonatkozóan

ba) a termőhelyi és erdőállomány adatokat,

bb) az erdei életközösség állapotának leírását,

bc) az erdő elsődleges rendeltetésének megfelelő erdőnevelési feladatokat,

bd) az erdőgazdálkodási tevékenységet érintő korlátozásokat,

be) a gyakorolható fakitermelés módját és fafajonkénti mértékét,

bf) az erdő felújításával kapcsolatos feladatokat,

bg) az egyes erdei haszonvételek gyakorlásának feltételeit;

c) a erdőgazdálkodási tevékenység tartamosságának tervezéséhez és ellenőrzéséhez szükséges értékelési és szabályozási munkarészeket;

d) az erdőben végzett tevékenységekről és az erdő állapotában bekövetkezett változásokról évente vezetett nyilvántartást.

Vhr. 26. § (1) Az erdőgazdálkodás tartamosságát biztosító, a tv.-ben meghatározott új, hosszú távú tervezési rendszer alkalmazását 2006. december 31-ig kell teljeskörűen megvalósítani.

(2) Az Állami Erdészeti Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) a rendelet hatálybalépését követő hatvan napon belül kidolgozza a körzeti erdőtervek készítésének 2006. december 31-ig szóló ütemtervét (a továbbiakban: erdőtervezési ütemterv).

(3) Az erdőtervezési ütemtervet a tv. 24. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel úgy kell összeállítani, hogy a körzeti erdőterv készítésének időpontja és a körzetbe tartozó erdőkre a tv. hatálybalépése előtt készített erdőgazdasági üzemtervek lejáratí időpontja lehetőség szerint ne térjen el.

(4) A körzeti erdőterv és körzeti vadgazdálkodási terv összhangjának céljából a körzeti vadgazdálkodási tervben az erdő vonatkozásában a körzeti erdőterv adatait kell felhasználni. Ennek biztosítása érdekében a körzeti vadgazdálkodási terv készítésének ütemtervét egyeztetni kell az erdőtervezési ütemtervvel.

Vhr. 27. § A körzeti erdőterv készítésének részletes szabályait az Erdőrendezési Szabályzat tartalmazza.

Vhr. 28. § (1) A körzeti erdőterv előkészítéséről, a jóváhagyott körzeti erdőterv Országos Erdőállomány Adattáron (a továbbiakban: Adattár) történő átvezetéséről és kiadásáról a miniszter a Szolgálat útján gondoskodik.

(2) A körzeti erdőtervek készítése az erdőtervezési ütemterv alapján történik. Az ütemtervtől eltérni csak különlegesen indokolt esetben, a Földművelésügyi Minisztérium²⁷(a továbbiakban: minisztérium) mint országos erdészeti hatóság engedélye alapján lehet.

(3) ²⁸Ha a tv. hatálybalépése előtt készített üzemterv megújítása az erdőtervezési ütemterv alapján nem biztosítható, az erdészeti hatóság az üzemterv lejáratának időpontját a körzeti erdőterv kiadásának időpontjáig határozattal meghosszabbítja.

(4) A körzeti erdőterv kiadásával egyidejűleg a körzetben lévő erdőterületekre korábban készített erdőgazdasági üzemtervek és az azokból készített üzemtervi kivonatok hatályukat veszítik.

Vhr. 29. § A körzeti erdőterv az erdőgazdálkodási feladatokat és lehetőségeket tíz évre meghatározza, emellett tartalmaznia kell a tervezés idejében meghatározható, a gazdálkodás tartamossága szempontjából szükséges olyan adatokat is, melyek a tervidőszakon túlmutatnak. A körzeti erdőterv állapotadatai a terv érvénybelépésének időpontjára vonatkoznak, azonban egyes adatok előrevetítettek.

Vhr. 30. § (1) A körzeti erdőterv készítése során a tv. hatálya alá tartozó erdőterületek meghatározásánál az ingatlan-nyilvántartás adatait és térképét kell alapul venni.

(2) Amennyiben az ingatlan-nyilvántartás adatai a természetbeni állapottól vagy a tényleges birtoklási és használati viszonyoktól eltérnek, az erdészeti hatóság az erdő művelési ág megfelelő nyilvántartása érdekében a tv. 73. §-ában foglaltaknak megfelelően jár el, vagy indokolt esetben, az erdőgazdálkodó útján, felhívja a tulajdonosokat az eltérések felszámolásának kötelezettségére.

(3) Az erdőgazdasági üzemi térkép tartalmát is érintő erdészeti hatósági ügyekben csak a Szolgálat által hitelesített körzeti erdőtervi, illetve üzemtervi térképmásolat, vagy kivonat használható fel. A hitelesített másolat érvényességi ideje hat hónap.

²⁷ Lásd az 1998:XXXVI. tv. 2. §-a (1) bekezdésének d) pontját.

²⁸ A 28. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 16. §-ával megállapított szöveg.

Vhr. 31. § (1) A körzeti erdőterv készítéséről, a terepi munkák megkezdése előtt, a körzetben érintett erdőgazdálkodókat értesíteni kell. Az értesítésben a munkák várható időpontja mellett tájékoztatni kell az erdőgazdálkodókat a törvényben foglalt jogaikról és kötelezettségeikről is.

(2) A körzeti erdőterv előkészítése során a Szolgálat, az érintett erdőgazdálkodók vagy azok képviselői, a hatáskörrel rendelkező szakhatóságok, az érdekképviselői szervek és a települési önkormányzatok értesítésével előzetes egyeztető tárgyalást tart.

(3) A Szolgálat az előzetes egyeztető tárgyalásról, annak helyszínéről és időpontjáról – a tárgyalást megelőző tizenöt nappal – értesíti az érdekelteket.

(4) Az előzetes egyeztető tárgyaláson hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közreműködő szakhatóságok, az érdekelt erdőgazdálkodók, érdekképviselői szervek és települési önkormányzatok képviselői megismerhetik a tervezés alapjául szolgáló adatokat, valamint véleményt nyilváníthatnak a tervezés irányelveivel kapcsolatosan. Az értesítettek távolmaradása az egyeztető tárgyalás megtartását nem akadályozza meg, és eredményét nem hiúsítja meg.

(5) Az előzetes egyeztető tárgyalásról a Szolgálat jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet az irányelvek jóváhagyása céljából megküld a minisztériumnak.

Vhr. 32. § (1) A Szolgálat az elkészült körzeti erdőterv ismertetése céljából az előzetes egyeztető tárgyaláson érintettekkel azonos körben és módon zárótárgyalást hív össze. A zárótárgyalás megtartására az előzetes egyeztető tárgyalás szabályait kell alkalmazni.

(2) A zárótárgyalás előtt tizenöt napon keresztül biztosítani kell, hogy a körzetben érintett erdőgazdálkodók és a zárótárgyalásra meghívottak a rájuk vonatkozó adatokba betekinthessenek annak érdekében, hogy a zárótárgyaláson véleményt nyilváníthassanak.

(3) A zárótárgyalásról zárójegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a Szolgálat a minisztérium útján a miniszterhez terjeszt fel jóváhagyásra.

(4) ²⁹A miniszter jóváhagyási záradék aláírásával megállapítja a körzeti erdőtervet és dönt annak kiadásáról. Ha a zárójegyzőkönyvet véleményeltéréssel terjesztik fel, a miniszter a döntését a tv. 24. §-a (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével hozza meg.

Vhr. 33. § (1) A körzeti erdőtervet három példányban kell elkészíteni. A körzeti erdőterv egy példánya a minisztériumnál marad, két példányát a Szolgálat kapja meg.

(2) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt további érintett hatóságok kérésére a Szolgálat a körzeti erdőtervből térítés ellenében kivonatot készít. A kivonat a körzeti erdőterv átfogó részét teljeskörűen tartalmazza.

Vhr. 34. § (1) A körzeti erdőterv érvénybe lépése után a körzetben található erdőgazdálkodók kötelesek üzemtervük elkészítéséről gondoskodni.

(2) Az üzemterv érvényességének lejáratí éve megegyezik a körzeti erdőterv érvényességének lejáratí évével.

²⁹ A 32. § (4) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 17. §-ával megállapított szöveg.

(3) Az erdőgazdálkodó üzemtervének elkészítéséig, az erdőgazdálkodási feladatok meghatározása tekintetében az érvényben lévő körzeti erdőterv vonatkozó részét kell üzemtervnek tekinteni.

Vhr. 35. § ³⁰(1) Az egyes erdőgazdálkodók üzemtervét körzetenként három példányban kell elkészíteni, s annak egy példányát az erdőgazdálkodó, további két példányát a Szolgálat kapja.

(2) Az üzemterv készítése során el kell végezni az ingatlan-nyilvántartással való összevetést. Az esetleges eltérések rendezéséről az erdőtulajdonos, vagy felhatalmazása birtokában az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

Vhr. 36. § (1) ³¹Az erdőgazdálkodó nyilatkozhat arra nézve, hogy a körzeti erdőtervnek a területére vonatkozó részét minden vonatkozásban elfogadja, és a Szolgálattól kérheti annak üzemtervként vagy egyszerűsített üzemtervként való kiadását.

(2) Az erdőfenntartás hosszú távú érdekeinek és a tartamos gazdálkodás szakmai alapelveinek maradéktalan érvényesülése érdekében az állam, a tulajdonában álló területeken, az erdőtervben előírtak végrehajtását írja elő, ezért ezeken a területeken a körzeti erdőtervek vonatkozó részét kell üzemtervnek tekinteni. Az állam tulajdonában álló területekre vonatkozó üzemterveket a rendelet hatálybalépésének napját követően, első alkalommal 1997. évben kell kiadni.

Vhr. 37. § (1) A Szolgálat, ha az üzemterv elkészítésével bízzák meg – térítés ellenében – köteles azt elvállalni.

(2) Amennyiben az erdőgazdálkodó üzemtervét nem a Szolgálattal készítteti (vagy maga készíti), kérésére az üzemterv elkészítése céljából a Szolgálat – a rendeletben meghatározott díj megfizetése ellenében – átadja az erdőtervnek az erdőgazdálkodóra vonatkozó részeit – külön kérésre mágneses adathordozón is –, az üzemi térkép másolatát vagy kivonatát, valamint szöveges tájékoztatást ad a területet érintő irányelvekről, korlátozásokról. Igény szerint szolgáltatja a segédleteket és nyomtatványokat.

Vhr. 38. § (1) Ha az erdőgazdálkodó az üzemterv elkészítésére vonatkozó kötelezettségének a 35. és 36. §-okban foglaltak szerint, a körzeti erdőterv érvénybelépésének évében tesz eleget, úgy – a külön jogszabályban meghatározott módon és mértékben – támogatásra tarthat igényt.

(2) A külön jogszabályban foglaltak szerint csökkentett összegű támogatás igényelhető, ha az üzemterv elkészítéséről az erdőgazdálkodó nem a körzeti erdőterv érvénybelépésének évében gondoskodik.

Vhr. 39. § (1) ³²Ha az üzemtervbe felvett erdőterület egy része az üzemtervi időszakon belül más erdőgazdálkodó használatába kerül, a Szolgálat az érintett részről az

³⁰ A 35. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 18. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 36. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 19. §-ával megállapított szöveg.

erdőgazdálkodó kérésére térítés ellenében hitelesített kivonatot ad. A kivonat – kérelemre – az átvevő erdőgazdálkodó üzemtervével egybeszerkeszthető.

(2) Ha az üzemtervbe felvett összes terület új erdőgazdálkodó használatába megy át és egyúttal az üzemterv is átadásra kerül, az üzemterv csak az erdészeti hatóság erre vonatkozó záradékolása után tekinthető az új gazdálkodó üzemtervének.

(3) Az erdészeti hatóság csak az előírt nyilvántartásokat tartalmazó üzemterveket záradékolja.

Vhr. 40. § Ha az erdőgazdálkodó az üzemterv készítése során a körzeti erdőterv tervjavaslatától el kíván térni, az általa választott erdőgazdasági tevékenységet érvényesítheti üzemtervében, amennyiben az a tv.-ben foglalt előírásokat nem sérti.

Vhr. 41. § (1) Az üzemterv és az egyszerűsített üzemterv készítésének részletes szabályait az Erdőrendezési Szabályzat tartalmazza.

(2) A tv. 27. §-ának *d*) pontjában előírt nyilvántartást saját üzemtervében köteles az erdőgazdálkodó vezetni, melyet az erdészeti hatóság ellenőrizhet.

Tv. 28. § Amennyiben az erdő állapotában bekövetkezett, az üzemterv elkészítésekor előre nem látott változás ezt indokolja, az erdészeti hatóság kérelemre vagy hivatalból – az érintett szakhatóság előzetes hozzájárulásával – az üzemtervtől eltérő gazdálkodási feladatokról és lehetőségekről határozatban dönt.

Vhr. 42. § (1) ³³Az üzemtervtől eltérő gazdálkodás engedélyezéséről az erdőgazdálkodó kérelmére az erdészeti hatóság külön eljárás keretében, az érintett szakhatóság bevonásával az éves gazdálkodási terv engedélyezését megelőzően dönt.

(2) ³⁴A kérelmet az Erdőrendezési Útmutató (a továbbiakban: Útmutató) szerinti formanyomtatvány felhasználásával, vagy annak megfelelő tartalmi és formai követelmények szerint, az éves erdőgazdálkodási tervvel azonos példányszámban kell benyújtani.

(3) Az üzemtervtől eltérő gazdálkodást hivatalból akkor kell előírni, ha az erdő fenntartása, fejlődése vagy védelme érdekében szükséges, és a gazdálkodó azt nem tervezte meg vagy megtervezte, de nem hajtotta végre.

Az éves erdőgazdálkodási terv

Tv. 29. § (1) Az erdőgazdálkodó e törvény keretein belül köteles erdőgazdálkodási tervet készíteni, amelyben maga határozza meg, hogy az üzemtervben az egyes

³² A 39. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 20. §-ával megállapított szöveg.

³³ A 42. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 21. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴ A 42. § új (2) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 21. §-ának (2) bekezdése iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre változtatta.

erdőrészekre megállapított feladatait és haszonvételi lehetőségeit melyik évben kívánja végrehajtani, illetve gyakorolni.

(2) Az erdőgazdálkodási tervnek erdőrészenként tartalmaznia kell az erdőfelújítási, erdőnevelési feladatokat, valamint az elvégezni kívánt fakitermelési munkákat.

(3) Az erdőgazdálkodási tervet – a hullámtéren lévő erdő esetében a vízügyi hatóság, védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával, illetőleg honvédelmi érdekeket szolgáló terület vonatkozásában a Honvédelmi Minisztérium előzetes hozzájárulásával – az erdészeti hatóság hagyja jóvá.

(4) Az erdőgazdálkodó személyében bekövetkezett változás esetén az erdőgazdálkodási terv érvényességére a 26. § (4) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Vhr. 43. § (1) ³⁵Éves erdőgazdálkodási tervet szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember készíthet.

(2) Az éves erdőgazdálkodási tervet az Útmutató szerinti nyomtatvány felhasználásával, vagy annak megfelelő tartalmi és formai követelmények szerint kell elkészíteni. A tervet az éves gazdálkodási tevékenység megkezdésének tervezett vagy szükséges időpontját legalább 30, a szakhatóság vagy a Honvédelmi Minisztérium hozzájárulását igénylő esetben legalább 45 nappal megelőzően, védett természeti terület esetén négy, egyébként pedig három példányban kell az erdészeti hatósághoz benyújtani. Az éves erdőgazdálkodási tervet az erdőgazdálkodón vagy képviselőjén kívül a tervezőnek és a végrehajtásért felelős szakembernek (szakszemélyzet) is alá kell írnia.

(3) Az erdőrészlet részterületére vonatkozó éves erdőgazdálkodási tervhez az Erdőrendezési Szabályzatban foglaltak szerint vázrajzot kell csatolni a részterület feltüntetésével az üzemtervi térkép alapján.

(4) ³⁶

(5) ³⁷Az éves erdőgazdálkodási terv felülvizsgálata során az erdészeti hatóság jogosult megvizsgálni, hogy a feladatok és haszonvételek ütemezése az üzemtervi időszakon belül megfelel-e a tv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(6) Ha az éves erdőgazdálkodási terv az (1)–(3) és (5) bekezdésben foglaltaknak nem felel meg, az erdészeti hatóság a terv jóváhagyását megtagadja, és a haszonvételek gyakorlását nem engedélyezi.

(7) Az éves erdőgazdálkodási terv teljes vagy részbeni jóváhagyásáról és a munkák végrehajtásának engedélyezéséről a tv. 29. §-ának (3) bekezdésében foglaltak figyelembevételével az erdészeti hatóság határozatban dönt. A jóváhagyási záradékkal ellátott terv egy példányát visszaküldi az erdőgazdálkodónak.

³⁵ A 43. § (1)–(3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 22. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁶ A 43. § (4) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁷ A 43. § (5)–(8) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 22. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(8) Ha a jóváhagyott éves erdőgazdálkodási tervet év közben meg kell változtatni, a változást az éves erdőgazdálkodási terv készítésével azonos formai követelmények szerint kell megtervezni, és jóváhagyására az éves erdőgazdálkodási tervre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(9) Amennyiben egy erdőterületre a törvény hatálybalépése előtt nem készült erdőgazdálkodási üzemterv, a körzeti erdőterv elkészítéséig az éves erdőgazdálkodói feladatokat és haszonvételi lehetőségeket kérelemre vagy hivatalból az erdészeti hatóság a tv. 2. §-ának (1) bekezdésére és az erdő elsődleges rendeltetésére figyelemmel állapítja meg.

(10) ³⁸Az erdőgazdálkodó személyében történt változás jóváhagyása esetén az erdészeti hatóság az éves erdőgazdálkodási tervet záradékolja.

Tv. 30. § (1) Ha az üzemterv erdőállomány szerkezet-átalakítást ír elő, az erdőgazdálkodó köteles az üzemtervi előírások figyelembevételével erdősítési tervet (a továbbiakban: erdősítési tervet) készíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti erdősítési terv készítésére és jóváhagyására az éves erdőgazdálkodási tervre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az erdészeti hatóság jóváhagyását követően az erdősítési terv az üzemterv részét képezi.

Vhr. 44. § ³⁹(1) Az erdőszerkezet-átalakítást az éves erdőgazdálkodási tervben kell megtervezni, és az érintett erdőrészeknél a szerkezetátalakítás tényét fel kell tüntetni.

(2) Az erdőszerkezet-átalakítás tervezése esetén az éves erdőgazdálkodási terven kívül be kell nyújtani a külön jogszabály szerinti állami támogatás igényléséhez szükséges költségvetést az abban előírt határidőig és formában.

Az Országos Erdőállomány Adattár

Tv. 31. § (1) Az erdőgazdálkodás országos szintű szabályozása érdekében a miniszter az országos erdészeti hatóság útján állami feladatként Adattárat működtet.

(2) Az Adattár tartalmazza:

- a) az erdőrészeknek az erdőtervekben szereplő adatait;**
- b) az erdőben évente végzett erdőgazdálkodási tevékenységeket;**
- c) az erdő faállományának mennyiségében és minőségében bekövetkezett változásokat;**
- d) az erdőt alkotó fafajok ismert genetikai jellemzőit.**

(3) Az Adattárban a (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti változásokat évente át kell vezetni.

³⁸ A 43. § (10) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 22. §-ának (3) bekezdése iktatta a szövegbe.

³⁹ A 44. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 23. §-ával megállapított szöveg.

Vhr. 45. § A Szolgálat felelős az Adattár üzemeltetéséért és karbantartásáért, az adatok védelméért, az információs rendszer számítógépparkjának és programjainak folyamatos fejlesztéséért.

Vhr. 46. § (1) Az Adattár adatai közül a tv. 31 § (2) bekezdésének *a)* pontjában szereplő adatokat a Szolgálat erdőtervezési feladatot ellátó részlegei, a *b)* pontjában foglaltak szerinti adatokat a hatósági feladatot ellátó részlegek, a *c)* pontjában foglaltak szerinti adatok közül az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszerből származókat a rendszert üzemeltető szervezeti egységek, illetve az üzemeltetésben közreműködő megbízott szervezetek, fennmaradó részét pedig a hatósági feladatot ellátó szervezeti egységek szolgáltatják.

(2) Az Adattárba adatot szolgáltató szervezetek az adatok hitelességéért felelősséggel tartoznak.

(3) Az Adattár adatainak frissítése évente egy alkalommal történik. Az adatok vonatkozási időpontja mindig a tárgyév január első napja.

(4) Az Adattár tárgyévi állapotának előállítása után az előző évi állapotú Adattárat archiválni kell.

Tv. 32. § (1) Az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő tervezés, irányítás, ellenőrzés és tájékoztatás az Adattár adatainak felhasználásával történik.

(2) Az Adattár adatairól kiállított igazolás közokiratnak minősül.

(3) Az Adattár az erdőterület tulajdonosa, jogszerű használója, valamint az erdőgazdálkodó részére – a rájuk vonatkozó adatok tekintetében – nyilvános. A miniszter az Adattárból való adatszolgáltatást rendeletben feltételhez, illetőleg díj fizetéséhez kötheti.

(4) A miniszter az adatgyűjtés alapján évenként tájékoztatót tesz közzé az ország erdőállományának helyzetéről.

Vhr. 47. § (1) Az Adattár adatainak a tervezésben, irányításban, ellenőrzésben és tájékoztatásban történő felhasználása módját, a felhasználandó adatok körét az Erdőrendezési Szabályzat tartalmazza.

(2) Az ország erdőállomány állapotára vonatkozó adatok közül csak a miniszter által közzétett adatok nyilvánosak.

(3) A (2) bekezdésben foglalt nyilvános adatokkal kapcsolatban a miniszter által meghatározott példányszámon felül igényelt másolatok előállítási költségét a szolgáltatást igénylő köteles megtéríteni.

Vhr. 48. § (1) Az Adattárban a nyilvános adatokba való betekintés díjmentes, azonban az Erdőrendezési Szabályzatban meghatározott szolgáltatási kötelezettségen túl felmerült igények esetén a szolgáltatás rendeletben meghatározott díját az igénylő köteles megfizetni.

(2) Az erdőterület tulajdonosa, jogszerű használója, valamint az erdőgazdálkodó hozzájárulása nélkül a Szolgálat nem adhat ki harmadik fél részére adatokat. Amennyiben ilyen adatok igénylésére közérdekből kerül sor, úgy a szolgáltatást igénybe vevő köteles a jogosultságot igazolni.

Vhr. 49. § A Szolgálat az Erdőrendezési Szabályzatban foglaltak figyelembevételével térítés ellenében jogosult adatot szolgáltatni:

- a) a körzeti erdőtervekből,
- b) az Adattárból,
- c) a körzeti erdőterv térképeiből, és
- d) külön jogszabályban foglaltak alapján a tervezésben felhasznált légifénykép-állományból.

Tv. 33. § (1) Az erdőgazdálkodás tartamosságának és fejlesztésének érdekében az állam az erdészeti kutatást támogatja.

(2) A tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodási tevékenység feltételeinek folyamatos biztosítása (a továbbiakban: erdővagyon-védelem) érdekében a miniszter gondoskodik az országos, illetőleg a körzeti hozamszabályozás elkészítéséről.

Vhr. 50. § Az Adattár működtetésének, valamint az országos és a körzeti hozamszabályozás elkészítésének módját az Erdőrendezési Szabályzat tartalmazza.

IV. Fejezet

AZ ERDŐTELEPÍTÉS ÉS A FÁSÍTÁS

Tv. 34. § (1) Erdei faállomány korábban más művelési ágú ingatlanon való telepítése (a továbbiakban: erdőtelepítés), valamint a fásítás telepítése az ország környezeti állapotának javítását, a természeti értékek és a táj, a termőföld, a vizek és az egyes emberi létesítmények védelmét, a természeti erőforrások bővítését, valamint a telepítők gazdasági érdekeit szolgálja.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel az állam az erdőtelepítésekhez és a fásítások létesítéséhez a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást nyújt.

Tv. 35. § (1) Az erdőtelepítés, valamint a fásítás szakszerűségének, valamint a talajra és a környezetre gyakorolt kedvező hatásának biztosítása érdekében az erdőgazdálkodó erdő telepítését – ha e törvény másként nem rendelkezik – csak jóváhagyott telepítési-kivitelezési terv alapján végezhet.

(2) Ahol a termőhelyi viszonyok lehetővé teszik, a telepítési-kivitelezési terv készítésénél őshonos fafajok alkalmazásával előnyben kell részesíteni a természetközeli erdőtársulások létrehozását.

(3) Az erdőtelepítés, valamint a fásítás során figyelemmel kell lenni arra, hogy a faállomány függőleges koronavetülete növekedésével arányosan a földrészlet határán belül maradjon, továbbá, hogy a faállomány szomszédos ingatlan hasznosítását az indokolt mértéket meghaladó módon ne korlátozza, illetve azt ne veszélyeztesse.

(4) Az erdőtelepítési-kivitelezési tervet az erdészeti hatóság – az érintett hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján – hagyja jóvá.

(5) Az erdőtelepítéshez, valamint a fásításhoz csak a külön jogszabályban meghatározott és igazolt minőségű szaporítóanyagot szabad felhasználni.

Tv. 36. § (1) Az erdőtelepítési-kivitelezési tervnek tartalmaznia kell:

- a) az érintett földrészlet ingatlan-nyilvántartási adatait;*
- b) a földrészlet termőhelyi adatait;*
- c) a telepítésre kerülő faállomány tervezett adatait;*
- d) a felhasználni tervezett szaporítóanyag jellemző adatait;*
- e) a tervező, valamint a kivitelezés szakmai irányításáért felelős személy nevét és címét.*

(2) Az erdőtelepítési-kivitelezési terv elkészítésének részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

Vhr. 51. § (1) Erdőtelepítési kivitelezési tervet csak szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező személy (erdőmérnök) vagy ilyen személyt foglalkoztató szerv készíthet.

(2) Az erdőtelepítési kivitelezési tervnek tartalmaznia kell:

- a) az erdőgazdálkodó nevét, címét,*
- b) ⁴⁰az erdőtelepítéssel érintett terület ingatlan-nyilvántartási adatait és az ingatlan-nyilvántartási térkép kivonatos másolatát,*
- c) a körzeti erdőterv térképkivonatát, amelyen fel kell tüntetni a telepítendő területet és a talajmintavételek helyét,*
- d) az erdőtelepítéssel érintett terület tulajdonosainak az egyetértő nyilatkozatát,*
- e) a terület termőhelyi adatait,*
- f) az erdő javasolt rendeltetését,*
- g) a telepíteni tervezett fő- és elegyfajokat, illetve fajtákat, azok elegyarányát, az elegyítés módját, az ültetési hálózatot (magvetés esetén a sortávolságot és a felhasználni kívánt szaporítóanyag mennyiséget), a talaj-előkészítés, valamint az ültetés vagy magvetés módját,*
- h) a telepítés kezdésének és várható befejezésének tervezett időpontját.*

(3) Az erdőtelepítési kivitelezési tervhez csatolni kell a termőhelyi adatok meghatározása alapjául szolgáló termőhelyvizsgálati jegyzőkönyvet, melynek mintáját az Erdőrendezési Szabályzat tartalmazza.

(4) Elsődlegesen nem gazdasági rendeltetésű erdő telepítése esetén az erdészeti hatóság a (2) és (3) bekezdésben foglaltakon felül további tartalmi előírásokat tehet.

(5) ⁴¹

Vhr. 52. § ⁴²Az erdőtelepítés első kiviteli, pótlási és ápolási munkáit az erdőgazdálkodónak az éves erdőgazdálkodási tervében kell megtervezni, és arra a külön jogszabályban meghatározottak szerint költségvetést kell benyújtani.

Tv. 37. § (1) A fásítás-telepítés tervének – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a 36. § (1) bekezdésének a) , c) és e) pontjaiban meghatározott adatokat kell tartalmazni.

⁴⁰ Az 51. § (2) bekezdésének b)-c) pontja a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 24. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹ Az 51. § (5) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴² Az 52. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 25. §-ával megállapított szöveg.

(2) A fásítás egyes módjainál a miniszter rendeletben e törvény szerinti telepítési-kivitelezési terv helyett az erdőgazdálkodó bejelentési kötelezettségét vagy egyszerűsített erdőtelepítési-kivitelezési terv készítését írhatja elő.

Vhr. 53. § (1) ⁴³Fásítás telepítésének tervezése esetén a tv. 36. és 37. §-ában meghatározott tervet csak állami támogatás igénylése esetén kell az erdészeti hatósághoz benyújtani. A terv tartalmi és formai követelményeit az Útmutató tartalmazza.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt esetben a fásítás telepítését az erdészeti hatóság a terv jóváhagyásával engedélyezi. Egyéb esetben a fásítás telepítését előzetesen be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak. Az erdészeti hatóság a fásítás telepítését határozatban megtilthatja.

(3) ⁴⁴Védett területen történő fásítás telepítésének feltételeiről külön jogszabály rendelkezik.

Tv. 38. § (1) Amennyiben az erdőgazdálkodó engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérően telepíti az erdő faállományát, annak fennmaradásáról az erdészeti hatóság az illetékes szakhatóságok előzetes hozzájárulásával határozatban dönt.

(2) A telepítés felszámolását az erdészeti hatóság abban az esetben rendelheti el, ha az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően telepített faállomány a termőhelyre, vagy a környező erdőterületekre káros hatással lenne.

Vhr. 54. § ⁴⁵(1) Az erdészeti hatóság a tv. 38. §-ának (1) bekezdése szerinti fennmaradási engedély kiadását feltételekhez kötheti, egyúttal a természetben bekövetkezett művelésiág-változásról tájékoztatja a földhivatalt.

(2) Az erdészeti hatóság a tv. 38. §-ának (2) bekezdése alapján hozott határozatában határidő megállapításával dönt az erdőtelepítés felszámolásáról. Ha a kötelezett a felszámolásnak határidőre nem tesz eleget, az erdőtelepítés felszámolását az erdészeti hatóság a kötelezett költségére elvégezteti.

Tv. 39. § (1) Az erdőtelepítés és fásítás megkezdésének időpontját az erdőgazdálkodó köteles a teljesítés helye szerint illetékes erdészeti hatóságnak előzetesen bejelenteni.

(2) Az erdészeti hatóság az erdőtelepítés szakszerűségét ellenőrzi.

(3) Az erdőtelepítést – védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – az erdészeti hatóság határozatban befejezetté nyilvánítja, ha az erdőtelepítési tervben meghatározott fafaj egyedei megfelelő számban, arányban és minőségben jelen vannak, és a faállomány további pótlást nem igényel.

⁴³ Az 53. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 26. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴ Az 53. § (3) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 26. §-ának (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁴⁵ Az 54. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 27. §-ával megállapított szöveg.

Vhr. 55. § ⁴⁶Az erdőtelepítés első kivitelének végrehajtása után az erdőgazdálkodó az erdő művelési ágának megváltoztatásához szükséges, az erdészeti hatóság által záradékolt adatokat a külön jogszabályban meghatározott tartalommal és határidőig köteles megküldeni az illetékes földhivatal részére.

Az erdőtelepítés és fásítás közérdekből történő elrendelése

Tv. 40. § (1) Közérdekből erdőtelepítés, illetőleg fásítás elrendelhető

a) a városok, községek, lakótelepek, ipartelepek, hulladéklerakó-helyek, kórházak, üdülőhelyek körül;

b) ahol a termőtalaj pusztulása vagy eltávolítása folytán várható károk csak erdőtelepítéssel vagy fásítással mérsékelhetők, vagy szüntethetők meg;

c) ahol a felszíni és a felszín alatti vizek védelme ezt indokolja;

d) árvízvédelmi töltések védelmére.

(2) Közérdekből az erdőtelepítést, valamint a fásítást a települési önkormányzat képviselő-testülete, a környezetvédelmi, a természetvédelmi, az építésügyi, a közegészségügyi, a talajvédelmi, valamint a vízügyi hatóság határozatban rendelhet el az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával.

(3) Az ingatlanra az (1) bekezdésben meghatározott közérdekű célok megvalósítása érdekében a települési önkormányzat, az állami vízügyi szerv, valamint az (1) bekezdésben felsorolt közérdekű célok megvalósításáért felelős más állami szerv javára a (2) bekezdés szerinti hatóság határozatával használati jog alapítható.

(4) A közérdekből elrendelt erdőtelepítés, illetőleg fásítás pénzügyi fedezetének biztosításáról az azt kezdeményező szerv köteles gondoskodni.

(5) A közérdekű erdőtelepítést, valamint fásítást az állam a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatja.

(6) A közérdekű erdőtelepítés, valamint fásítás elrendelése nem helyettesíti az elrendelést kezdeményező szerv, valamint az igénybe vett földterület tulajdonosa közötti, a földterület tulajdoni, illetőleg használati viszonyait érintő megállapodást, a külön jogszabály szerinti kisajátítási eljárást, valamint a használati jog e törvény szerinti alakítását.

Vhr. 56. § A közérdekből elrendelt erdő-, illetve fásítás telepítés tervezésére és hatósági ellenőrzésére az erdőtelepítés tervezésének és ellenőrzésének szabályait kell alkalmazni.

V. Fejezet

*AZ ERDŐFELÚJÍTÁS, AZ ERDŐNEVELÉS, VALAMINT AZ ERDŐSZERKEZET
ÁTALAKÍTÁSA*

Az erdőfelújítás

⁴⁶ Az 55. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 28. §-ával megállapított szöveg.

Tv. 41. § (1) Az erdő felújításának minősül az erdő kitermelt vagy kipusztult faállományának újbóli létrehozására irányuló tevékenység.

(2) Az erdő felújítása történhet:

a) természetes módon

aa) a kitermelésre kerülő faállomány talajra hulló magjáról (mageredetű természetes felújítás), valamint

ab) a kitermelt faállomány gyökeréről vagy tuskójáról kihajtott sarjakról (sarj eredetű természetes felújítás),

ac) a vegyes korú faállomány kialakítását és folyamatos fennmaradását biztosító szálalással;

b) mesterséges módon, melynek során a letermelt vagy kipusztult és eltávolított faállomány helyén magvetéssel, csemete- vagy dugványültetéssel gondoskodnak a faállomány újbóli létrehozásáról.

(3) Ahol a termőhelynek megfelelő őshonos fafajok magról történő természetes felújításának feltételei adottak, azt kell alkalmazni. Mesterséges erdőfelújítás esetén csak a körzeti erdőtervben előírt fafajú, és a külön jogszabályban meghatározott minőségű szaporítóanyagot szabad felhasználni.

(4) A véghasználat befejezését követően – továbbá, ha az erdő faállománya összefüggően ötezer négyzetmétert meghaladó területen bármilyen okból kipusztult, illetve a faanyagtermelést szolgáló erdőben a fák koronavetülete által fedett terület hatvan százalék alá csökken – az erdőgazdálkodónak az erdőfelújítást két éven belül meg kell kezdenie, és azt a miniszter által rendeletben meghatározott határidőre be kell fejeznie.

(5) Az erdő felújítását – a védett természeti területet érintő részre vonatkozóan a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – az erdészeti hatóság határozatban befejezetté nyilvánítja, ha a körzeti erdőtervben meghatározott fafajok egyedei megfelelő számban, arányban és minőségben jelen vannak és a faállomány további pótlást nem igényel.

(6) Ha az erdőgazdálkodó az e törvény szerinti erdőfelújítási kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, az az erdőgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

Vhr. 57. § (1) ⁴⁷A faállomány tarvágását vagy kipusztulását követően

a) a mesterséges erdősitést a tárgyév végétől számított második, a síkvidéki erdőterület mezőgazdasági előhasználata esetén a harmadik év május 31-ig el kell végezni;

b) a sarjadztatás sikerességét a tarvágást követő második évben az erdősitések műszaki átvételéig kell biztosítani;

c) sarjadztatással – az erdészeti hatóságnak a tv. 17. §-a (2) bekezdésének *a)* pontjában részletezett elsődleges rendeltetésű területekre hozott eltérő döntése kivételével – az éger, az akác és a hazai nyár fafajú erdőterületek újíthatók fel. Az éger felújítása tuskó sarjadztatással, míg az akác és a hazai nyár gyöker sarjadztatással történhet.

(2) Az erdősités elvégzését (első kivétel) követően – a külön jogszabályban gazdaságtalannak minősített erdők felújítását kivéve – a sikeresen erdősült területnek az

⁴⁷ Az 57. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 29. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

erdősítési kötelezettség alá eső terület hetven százalékát, gyorsan növő állományok esetén két, lassan növő állományok esetén három év alatt el kell érni.

(3) Felújító vágással történő természetes, mageredetű erdőfelújítás esetén az idős faállomány és a természetes újulat együttes fedettsége (záródás) nem csökkenhet hetven százalék alá. Ha az idős állomány záródása harminc százalék alá csökken, akkor a természetes újulatnak – az esetleg végzett kiegészítő mesterséges erdősítés eredményével együtt – kell a hetven százalékos fedettséget elérni. Ha a természetes újulat részben vagy teljesen elpusztul, hiányát mesterséges erdősítéssel kell pótolni.

(4) ⁴⁸A tarvágást vagy a faállomány pusztulását követően a kocsánytalan tölgy, kocsányos tölgy és bükk főfafajú erdősítést tíz, fenyő és az egyéb kemény lombos főfafajú erdősítést nyolc, az akác és a lágy lombos főfafajú erdősítést hat év alatt be kell fejezni. Az erdészeti hatóság által engedélyezett sarjról történő felújításokat legkésőbb a tarvágást követő ötödik évben kell befejezni.

(5) Magról történő természetes felújítás esetén a kocsánytalan tölgy, kocsányos tölgy és bükk főfafajú erdőfelújítást a végvágás utáni nyolcadik, a többi fafaj esetében a hatodik évben be kell fejezni.

(6) Az erdősítésekben az erdőgazdálkodónak fel nem róható okból bekövetkezett, jelentősebb – különösen árvíz, belvíz, továbbá honvédelmi, határrendészeti és nemzetbiztonsági célú korlátozás miatt – káros hatás esetén az erdészeti hatóság az (1)–(5) bekezdésben megállapított határidőket indokolt mértékben módosíthatja.

Vhr. 58. § Az erdőfelújítások és erdőtelepítések (a továbbiakban együtt: erdősítés), valamint az állami támogatással létesített fásítások ellenőrzését és értékelését az erdészeti hatóság az Erdőrendezési Szabályzatban foglaltak szerint végzi.

Vhr. 59. § (1) Fásításból való fakitermelés vagy a fásítás faállományának pusztulása esetén a felújításról csak akkor és olyan módon kell gondoskodni, ahogy az erdészeti hatóság azt határozatban előírta.

(2) Ha a fásítás tulajdonosa vagy jogszerű használója a fásítás felújítását az erdészeti hatóság által előírt módon és e rendelet szerint előírt határidőre nem hajtja végre, a mulasztóra az erdőfelújítási kötelezettség elmulasztására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) ⁴⁹Védett természeti területen lévő fásításból való fakitermelés feltételeiről külön jogszabály rendelkezik.

Az erdőnevelés

Tv. 42. § (1) A befejezett erdőtelepítések és erdőfelújítások (a továbbiakban együtt: befejezett erdősítés) további fejlődését ápolással, felszabadító és elegyarány szabályozó tisztítással, valamint törzskiválasztó és növedékfokozó gyérítéssel (a továbbiakban együtt: erdőnevelés) kell biztosítani.

⁴⁸ Az 57. § (4)-(6) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 29. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁹ Az 59. § (3) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 30. §-a iktatta a szövegbe.

(2) Az erdőnevelés során biztosítani kell, hogy a fiatal, vagy az idősebb faállomány minősége és fejlődési lehetősége javuljon, az erdő élőfakészlete csak átmenetileg csökkenjen, továbbá hogy az erdő talaja és az erdei életközösség maradandó kárt ne szenvedjen.

(3) Az erdőfelújítás és az erdőnevelés részletes szabályait a miniszter rendeletben határozza meg.

Vhr. 60. § Amennyiben az erdőgazdálkodó az elsődlegesen gazdasági rendeltetésű erdő faállományának megfelelő fejlődéséhez szükséges nevelővágásokat nem tervezte meg, az erdészeti hatóság a szükséges beavatkozások végrehajtását hivatalból elrendelheti. Az így elrendelt munkák elmulasztása esetén erdőgazdálkodási bírság kiszabásának van helye.

Vhr. 61. § (1) Az üzemtervben vagy az erdészeti hatóság által a tv. 28. §-a alapján hivatalból előírt erdőnevelési feladatokat az erdőgazdálkodónak az éves erdőgazdálkodási tervében kell megtervezni. Ha az erdőgazdálkodó elmulasztja az erdészeti hatóság határozatában előírt erdőnevelési feladatokat az éves tervben feltüntetni, továbbá azokat végrehajtani, az erdészeti hatóság az államigazgatási eljárás szabályai szerint jár el.

(2) Az engedélyezett erdőnevelési munkák végrehajtásának ellenőrzését és értékelését az erdészeti hatóság a munkák befejezésének bejelentését követően az Erdőrendezési Szabályzatban foglaltak szerint végzi el.

Vhr. 62. § Az erdő nevelése során a 81. § fakitermelésekre meghatározott előírásait figyelembe kell venni.

A befejezett erdősisítés felülvizsgálata

Tv. 43. § (1) Az erdészeti hatóság az erdősisítés befejezetté nyilvánítását követő öt év elteltével felülvizsgálja az erdő állapotát, és amennyiben az erdő minősége romlott – védett természeti területet érintő rész esetében a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – elrendelheti az erdősisítés megismétlését. Amennyiben a befejezett erdősisítés megismétlésére gazdálkodási hiba miatt került sor, a minőségromlással érintett erdőre elszámolt állami támogatás jogtalanul igénybe vett állami támogatásnak minősül.

(2) Amennyiben az erdő minőségének védelme ezt indokolja, az erdészeti hatóság az (1) bekezdés szerinti felülvizsgálatot az ott írt időpontnál korábban is megtarthatja vagy később is megismételheti. Ennek során az erdészeti hatóság az (1) bekezdésben foglaltak szerint jár el, és egyúttal rendelkezik a jogtalanul igénybe vett állami támogatás visszafizetéséről.

Vhr. 63. § (1) A befejezett erdősisítés felülvizsgálata során az erdő minőségi romlásának minősül, ha az erdősisítés

a) fejlődése valamilyen károsítás vagy gazdálkodási hiba miatt nem felel meg a termőhelyi adottságoknak;

b) fafajösszetétele a befejezés kori állapothoz képest a termőhelyi adottságokat és az erdő elsődleges rendeltetését tekintve kedvezőtlenül megváltozott.

(2) Ha az erdősítés faállománya elpusztult, vagy további megfelelő fejlődése erdőgazdálkodási beavatkozással nem biztosítható, valamint a megváltozott fafaj összetételű faállomány a területen a tv. 2. §-ában és 41. §-ában foglaltakra való tekintettel nem tartható fenn, az erdészeti hatóság elrendeli a területen levő faállomány letermelését, és az erdősítés megismétlését. Ha az erdősítés megismétlésének elrendelésére az erdőgazdálkodónak felróható okból kerül sor, rendelkezik az erdőgazdálkodó által az erdősítésre igénybe vett állami támogatásnak az (5) bekezdés előírásai szerinti visszafizetéséről.

(3) Amennyiben az erdő minősége az (1) bekezdés szerint romlott, de erdővédelmi vagy állománynevelési eljárással helyrehozható, az erdészeti hatóság az erdőt folyamatos erdősítéssé visszaminősíti, és határidő megállapításával elrendeli a szükséges munkák elvégzését. Egyúttal rendelkezik a gazdálkodó által az erdősítésre igénybe vett állami támogatás (5) bekezdés előírásai szerinti részleges visszafizetéséről.

(4) Ha a felülvizsgálatnál talált erdő fafajösszetétele a harminc százalékot meghaladó mértékben helyrehozhatatlanul leromlott, de fejlődése megfelelő és a megváltozott összetételű faállomány a területen a tv. 2. §-ában foglaltak figyelembevételével fenntartható, az erdészeti hatóság gondoskodik a változásnak az Adattárba való átvezetéséről, és intézkedik a gazdálkodó által az erdősítésre igénybe vett állami támogatás (5) és (6) bekezdés előírásai szerint megállapított részének visszafizetéséről.

(5) Az erdészeti hatóság az alábbiak szerint rendelkezik az erdőgazdálkodó által jogtalanul igénybe vett állami támogatás visszafizetéséről. Ha a visszafizetés elrendelésére

a) a (2) bekezdés előírása alapján kerül sor, a visszafizetendő összeg a befejezéskor átvett erdősítésre és a befejezett erdősítés ápolására igénybe vett, a felülvizsgálat évében nyújtható állami támogatás együttes összege,

b) a (3) bekezdés előírása alapján kerül sor, a visszafizetendő összeg a befejezett és a folyamatos erdősítésre a felülvizsgálat évében nyújtható állami támogatás különbözetének, és a befejezett erdősítés kétszeri ápolására nyújtható támogatás együttes összege,

c) a (4) bekezdés alapján kerül sor, a visszafizetendő összeg a befejezéskori és a felülvizsgálatkor talált faállomány szerinti befejezett erdősítésre nyújtható állami támogatás különbözetének, és a befejezett erdősítés kétszeri ápolására nyújtható támogatás együttes összege.

(6) Ha a visszafizetési kötelezettség megállapítására az erdőszerkezet-átalakítással létrehozott erdősítés vagy gazdaságtalan erdő felújítása esetében került sor, a visszafizetendő összeg megállapításánál a felülvizsgálat idején igényelhető többlettámogatási összeget is figyelembe kell venni.

Az erdőszerkezet átalakítása

Tv. 44. § (1) Ha az erdő faállományának eredete, fajösszetétele és szerkezete nem a termőhelyi adottságoknak megfelelő természetközeli állapotú, úgy az erdőfelújítás során a megfelelő állapotú erdő kialakításáról gondoskodni kell (a továbbiakban: erdőszerkezet átalakítás).

(2) A körzeti erdőterv előírásainak megfelelő erdőszerkezet átalakításért az erdőgazdálkodó a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel állami

támogatást vehet igénybe. A támogatásnál előnyben kell részesíteni az őshonos erdőtársulások visszaállítását.

(3) Az erdőszerkezet átalakítást – védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – az erdészeti hatóság által jóváhagyott terv alapján kell végrehajtani.

(4) Az erdőszerkezet-átalakítási terv készítésének részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

VI. Fejezet

AZ ERDŐT KÁROSÍTÓ HATÁSOK ELLENI VÉDEKEZÉS

Az erdővédelem általános szabályai

Tv. 45. § (1) Az erdőt veszélyeztető és a faanyag értékét csökkentő károsító hatásnak minősül:

- a) a külön jogszabály szerinti növényi és állati károsítók károkozása;*
- b) a vadállomány károsítása;*
- c) az erdőt veszélyeztető káros tevékenység;*
- d) az erdő talaját veszélyeztető tevékenység;*
- e) az erdőtűz;*
- f) az erdőt ért káros természeti hatás.*

(2) Az erdő fejlődésének, egészségi állapotának folyamatos figyelemmel kísérése és ellenőrzése céljából az állam – az erdőt károsító hatások megfigyelésére, valamint az erdészeti növényvédelmi előrejelzés készítésére – erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszert tart fenn és működtet.

(3) Az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer feladata:

- a) a faállomány egészségi állapotának és fejlődésének folyamatos megfigyelése;*
- b) az erdőben keletkezett károk országos szintű becslése;*
- c) az erdei talajok állapotváltozásának vizsgálata;*
- d) az erdőre ható káros külső- és belső tényezők, valamint az erdei életközösség és annak termő-, és élőhelyének változása közötti összefüggések vizsgálata;*
- e) a károsítók elszaporodásának előrejelzése, valamint az ellenük való védekezés tervezése.*

(4) Az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer működésének részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

Vhr. 64. § (1) Az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer működtetését a Szolgálat – a törvényben foglalt feladatok ellátása érdekében – az alábbi alrendszereken keresztül valósítja meg:

- a) nagyterületű egészségi állapotfelmérés 4 ö 4 km-es hálózata a kapcsolódó növedékmérési hálózattal;*
- b) az egészségi állapot változásának intenzív vizsgálati hálózata;*
- c) ökológiai bázisterületek;*
- d) országos fénycsapda hálózat;*
- e) erdővédelmi előrejelző rendszer.*

(2) Indokolt esetben a minisztérium meghatározott erdővédelmi feladat ellátására önálló megfigyelőrendszer létrehozását és időleges működtetését rendeli el a Szolgálat számára.

Vhr. 65. § (1) A nagyterületű egészségi állapotfelmérés adatokat szolgáltat:

- a)* a levélvesztés, a levél-elszíneződés és a koronaelhalás mértékéről;
- b)* a mintafák testtájain előforduló kár- és kórokozókról, az okozott károsítás erősségéről;
- c)* a mintafák magassági és vastagsági növekedéséről;
- d)* a mintaterületeken található talajok fő paramétereiről.

(2) A vizsgálatokat az (1) bekezdés *a)–b)* pontja esetében a július 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, egy hónap alatt, évente, a *c)* pontja esetében vegetációs időn kívül, legalább ötéves visszatérési idővel, a *d)* pontja esetében az év tetszőleges időszakában, legalább ötéves visszatérési idővel kell elvégezni.

Vhr. 66. § (1) Az egészségi állapot változásának intenzív vizsgálati hálózata ismereteket szolgáltat:

- a)* a levélzet kémiai összetételéről,
- b)* a légkörből kiüledő szennyezőanyagokról,
- c)* a károsodási (kárláncolat) folyamatokról,
- d)* a mintavételi helyek környezetének meteorológiai paramétereiről.

(2) A vizsgálatokat az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjai esetében július–augusztus hónapban, a *b)* és *d)* pontja esetében folyamatosan, évente kell elvégezni.

Vhr. 67. § Az ökológiai bázisterületeken folyó megfigyelés és kutatás az erdei ökoszisztémák működésének és a bennük lezajló folyamatoknak a megismerését szolgálja. A kutatás programját a 73. § (1) bekezdés szerinti útmutatóval összhangban, folyamatosan kell kidolgozni.

Vhr. 68. § A Szolgálat az országos fénycsapdahálózat és az erdővédelmi jelzőlapok alapján készített előrejelzések felhasználásával tájékoztatást nyújt a tömeges elszaporodásra hajlamos károsítók várható megjelenéséről, indokolt esetben kezdeményezi a védekezés megszervezését. Az előrejelzésekről hivatalból tájékoztatja a növényvédelmi hatóságot.

Vhr. 69. § (1) A 64. § (1) bekezdés *a)–c)* pontjai szerinti alrendszerek kialakítása során a hatályos nemzetközi egyezményeket és kötelezettségvállalásokat figyelembe kell venni, így különösen:

- a)* a Nagy Távolságra Ható Légszennyezésre vonatkozó 1979-es Genfi Konvenció keretében működő ENSZ Európai Gazdasági Bizottság által koordinált nemzetközi együttműködési program útmutatóját,
- b)* az Európai Erdők Védelmének I. Miniszteri Konferenciájának I. határozatát.

(2) Részben az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti kötelezettség, részben az Európai Unióhoz való társult tagsági jogviszonyból fakadóan az Unió országain belül hatályos (EEC) No. 3528/86. számú rendeletben, valamint a végrehajtására kiadott (EC) No. 1091/94. számú rendeletben, és annak kiegészítéseiben foglaltakat, mint ajánlást kell alkalmazni.

Vhr. 70. § (1) Az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer működtetése során a Szolgálat gondoskodik:

- a) az egyes alrendszerekben folyó adatgyűjtésről;
- b) az adatok feldolgozásáról és elemzéséről;
- c) a tájékoztatásról;
- d) az adatok tárolásáról;
- e) a rendszer szolgáltatta eredmények alapján a szükségessé váló intézkedések kezdeményezéséről;
- f) indokolt esetben kezdeményezi önálló megfigyelőrendszer létesítését.

(2) A Szolgálat ellátja a 69. §-ában foglaltak szerinti nemzetközi adatszolgáltatási feladatokat. Ennek keretében gondoskodik:

- a) az előírt jelentések határidőre történő megküldéséről;
- b) az együttműködésből származó információ szétosztásáról, az országos erdészeti hatóság, a mérő- és megfigyelőrendszer működtetésében közreműködő szervezetek és a szakközönség tájékoztatásáról;
- c) ellátja az együttműködési programokban meghatározott nemzeti koordinációs központ feladatait.

(3) A vizsgálati adatokat és eredményeket tartalmazó adatállományok az Adattár önálló alrendszereit képezik.

Vhr. 71. § (1) A Szolgálat az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer működtetése során gondoskodik a tudományos és kutatóműhelyek megfelelő szintű közreműködéséről.

(2) Az erdőgazdálkodó köteles az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer munkáját segíteni:

- a) az „Erdővédelmi jelzőlapok” évente négy alkalommal, a Szolgálat által meghatározott módon történő megküldésével;
- b) az erdő egészségi állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével.

Vhr. 72. § (1) Az erdőgazdálkodó köteles tûrni, hogy erdőterületén az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszerbe tartozó mintavételi pont létesüljön, s azt észlelési időszakban, a honvédelmi határrendészeti és nemzetbiztonsági erdő esetében előzetes egyeztetést követően, a rendszert üzemeltető felkeresse.

(2) A mintavételi pont a gazdálkodást nem befolyásolhatja, a gazdálkodó jogosult a mintafákat a tv.-ben meghatározott feltételek mellett kitermelni.

(3) A látható módon megjelölt mintavételi helyek létesítéséről a Szolgálat a gazdálkodót értesíti. A gazdálkodó köteles az értesítésben felsorolt jeleket és eszközöket óvni, megsemmisülésük esetén a Szolgálatot értesíteni.

(4) A jelek és eszközök megrongálása vagy megsemmisítése az erdőgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

Vhr. 73. § (1) Az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer és annak egyes alrendszerei működésének részletes szabályait a miniszter a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben teszi közzé. (2) A Szolgálat köteles gondoskodni az (1) bekezdés szerint szabályozott rendszernek a 69. §-ban foglalt kötelezettségvállalásokkal való összhangjáról, és szükség esetén kezdeményezi a minisztériumnál a szabályozás korszerűsítését.

Tv. 46. § Az erdei életközösség védelme érdekében az erdőgazdálkodó köteles

- a) az erdő egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísérni;**
- b) az erdőt veszélyeztető káros hatások kártételének megelőzéséhez és az ellenük való védekezéshez szükséges intézkedéseket megtenni;**
- c) amennyiben az erdőt károsító hatást észlel, azt az erdészeti hatóságnak haladéktalanul bejelenteni.**

Védelem a károsítók károkozása ellen

Tv. 47. § (1) A növényvédelemről szóló jogszabályokban meghatározott növényi, állati vagy fertőzést okozó egyéb szervezetek (a továbbiakban együtt: károsítók) erdőterületen történő tömeges elszaporodása esetén az erdészeti hatóság – a növényvédelmi hatóság, valamint védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – határozatban kötelezi az erdőgazdálkodót a szükséges védekezés elvégzésére.

(2) A külön jogszabály szerinti zárlati (karantén) és veszélyes károsítók elleni védekezést – az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – a növényvédelmi hatóság rendeli el.

(3) Ha az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság határozatában foglaltaknak nem tesz eleget, a szükséges munkálatokat – az erdészeti hatóság, valamint a védett természeti területet érintő részre vonatkozóan a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – a növényvédelmi hatóság az erdőgazdálkodó költségére elvégezteti (közérdekű védekezés).

(4) A (2) bekezdés alapján hatóságilag elrendelt védekezés költségeinek megtérítésére a külön jogszabályban foglaltak szerint állami támogatás vehető igénybe, kivéve, ha az erdőgazdálkodó elmulasztotta a növényvédelemről szóló jogszabályban előírt, illetve az erdészeti hatóság határozatában elrendelt védekezési kötelezettségét.

Tv. 48. § (1) A károsítók elszaporodásának megelőzése érdekében az erdőterületen tárolt erdei fa és egyéb termék kezeléséről a termék tulajdonosa vagy az erdőgazdálkodó egyetemlegesen köteles gondoskodni.

(2) Amennyiben a tárolt erdei fa és egyéb termék kedvező feltételeket teremt a károsítók elszaporodásához, az erdészeti hatóság a termék tulajdonosát, valamint az erdőgazdálkodót egyetemlegesen kötelezi annak kezelésére, illetve elszállítására.

(3) Ha az erdei fa és egyéb termék tulajdonosa vagy az erdőgazdálkodó a határozatban foglaltaknak nem tesz eleget, az erdészeti hatóság a szükséges munkálatokat a termék tulajdonosa és az erdőgazdálkodó költségére elvégeztetheti.

(4) Ha káros természeti hatás miatt az erdő állapotában jelentős romlás következik be, a károsítók elszaporodásának megakadályozása érdekében az erdőgazdálkodó köteles a veszélyforrást jelentő beteg és elhalt fákat az egészségügyi fakitermelésre vonatkozó szabályok alapján eltávolítani. Az erdőgazdálkodó kérelmét az erdészeti hatóság köteles – védett természeti terület esetén a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – legalább tizenöt napon belül elbírálni.

(5) A káros természeti hatások miatt bekövetkezett erdőkárok enyhítéséhez, illetőleg felszámolásához az erdészeti hatóság véleményét, vagy javaslatát is figyelembe véve – a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel – állami támogatás vehető igénybe.

Vhr. 74. § (1) Az erdőt károsító hatások megelőzése érdekében a Szolgálat az erdővédelmi mérő- és megfigyelőrendszer működtetése során nyert adatok és információk felhasználásával évente értékeli az erdők egészségi állapotát.

(2) A Szolgálat az éves értékelést követően és annak alapján előrejelzi a várható, erdőt érintő károsítások lehetőségét és valószínűségét.

(3) A Szolgálat az évente elkészített előrejelzést a területi szervei útján az erdőgazdálkodók számára hozzáférhetővé teszi.

Vhr. 75. § (1) ⁵⁰Az erdőgazdálkodó az előrejelzés és saját megfigyelési adatai ismeretében, a rendes gazdálkodás körében köteles a várható káros hatásokra felkészülni, a szükséges megelőző intézkedéseket megtenni, és ezt az erdészeti hatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

(2) Amennyiben az erdőgazdálkodó a kár megelőzésére az (1) bekezdés szerinti intézkedéseket elmulasztja, úgy az erdészeti hatóság az erdőt érő káros hatás megelőzésére teendő intézkedéseket elrendeli. Indokolt esetben az erdőgazdálkodó, annak hiányában az erdő tulajdonosa terhére a szükséges munkát elvégezteti.

(3) Amennyiben az erdőt érő káros hatás megelőzésére tett gazdálkodói tevékenységet az erdészeti hatóság a rendes gazdálkodás körét meghaladó mértékűnek minősíti, az erdőgazdálkodó jogosult költségeinek mérséklése céljából állami támogatást igényelni a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint.

Vhr. 76. § (1) Az erdőt érő azonosítható káros hatások mérséklése és az erdőkárok felszámolása céljából állami támogatás igényelhető a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint, amennyiben az erdőkárok megelőzésére tett intézkedéseket az erdőgazdálkodó végrehajtotta.

(2) A támogatás az alábbiakban felsorolt azonosítható biotikus és abiotikus eredetű erdőkárok mérséklése és felszámolása címén igényelhető

a) biotikus:

aa) vírus,

ab) baktérium,

ac) gomba,

ad) rovar,

ae) vadászható állatfajnak nem minősülő vadon élő emlős,

b) abiotikus:

ba) hó,

bb) jég,

bc) szél,

bd) tűz,

⁵⁰ A 75. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 31. §-ával megállapított szöveg.

- be) légszennyezés,
- bf) árvíz,
- bg) talajvízszint változása,
- bh) fagy,
- bi) aszály.

Vhr. 77. § (1) Az erdőgazdálkodó jogosult támogatást igényelni a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint a környezeti hatásokkal közvetlen összefüggésben, de nem azonosítható okok miatt bekövetkezett faegyedek elhalásából keletkező kára mérséklése céljából.

(2) ⁵¹

Védelem a vadállomány károsítása ellen

Tv. 49. § (1) Az erdőterületen – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel –, illetve az erdőterülettel közvetlenül határos vadászterületen

- a) az erdei életközösség tagjainak fennmaradását,
- b) az erdő talajának épességét,
- c) az erdősítés állapotát,
- d) az erdő faállományának termőhelye szerint várható mennyiségi és minőségi fejlődését veszélyeztető, valamint
- e) az erdő természetes felújítását akadályozó

létszámú és fajösszetételű vadállomány nem tartható fenn.

(2) Az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával létesített vadaskertben és vadasparkban olyan mértékű vadlétszám is fenntartható, amely az (1) bekezdés c), d) és e) pontjában foglaltak érvényesülését nem biztosítja.

(3) Az erdészeti hatóság az (1) bekezdésben foglalt veszélyeztető tényezők észlelése megjelölésével köteles kezdeményezni a vadászati hatóságnál a vadállomány apasztására, illetve a veszélyeztetés egyéb módon való megszüntetésére teendő intézkedés elrendelését. Az erdészeti hatóság megkeresésére a vadászati hatóságnak tizenöt napon belül kell határozatot hoznia.

(4) Az erdőgazdálkodó a vadállomány károsítása elleni védekezése során köteles figyelemmel lenni a vad természetes élőhelyének védelmére.

Védelem a káros tevékenységek ellen

Tv. 50. § (1) Tilos erdőterületen

- a) legeltetni és makkoltatni;
- b) bármilyen szemetet és hulladékot elhelyezni;
- c) az erdei előfáról, a cserjéről gallyat, díszítő lombot gyűjteni, kivéve a bot, vessző, díszítógally termelését szolgáló erdőt, és a minőségi törzsnevelést elősegítő nyesést; valamint

⁵¹ A 77. § (2) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

d) erdészeti szaporítóanyagot gyűjteni, ha az az erdőfelújítás sikerességét veszélyezteti.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megszegése az erdőgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

Az erdő talajának védelme

Tv. 51. § (1) Az erdő talajának védelmét a káros folyamatok megelőzésére alkalmas erdőgazdálkodási tevékenységgel, valamint talajvédő létesítményekkel kell biztosítani.

(2) Az erdő talajának védelméről – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

(3) Az erdő talaját a szomszédos területekről ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kár előidézője köteles gondoskodni.

(4) Az erdő talajának védelméhez az állam a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást nyújt.

Tv. 52. § (1) Az erdő talajának védelme érdekében az erdőgazdálkodó köteles:

a) a külön jogszabályokban meghatározott termőföldvédelmi, természetvédelmi, környezetvédelmi és vízvédelmi követelményeknek is megfelelő erdőgazdálkodási tevékenységet folytatni;

b) az erdőfelújítás, az erdőnevelés, a fakitermelés, a faanyag mozgatása, valamint a feltáró úthálózat kiépítése során az erdő talajának erózió és tömörödés elleni védelméről gondoskodni.

(2) Az erdő talaja szennyezésének megakadályozása céljából az erdőterületen szennyvíz, szennyvíziszap, hígtrágya vagy egyéb talajszennyező anyag elhelyezése tilos.

(3) Az erdőterületről az erdei avar és a talaj humuszos termőrétegének összegyűjtése és elszállítása tilos.

(4) Az erdőben szakszerűtlen gazdálkodás következtében keletkezett talajkárosodás, valamint az erdőterülettel szomszédos mezőgazdasági vagy egyéb rendeltetésű területek erdőből továbbterjedő károsítása esetén az erdőgazdálkodónak kell gondoskodnia a kár okának megszüntetéséről.

(5) Az erdőterületen a talajvédelmi hatósági jogkört az erdészeti hatóság gyakorolja.

(6) Az erdő talajának védelmére e törvény rendelkezéseit a talajvédelemre vonatkozó külön jogszabály rendelkezéseivel együttesen kell alkalmazni.

Védelem a tűz ellen

Tv. 53. § (1) Az erdő tűz elleni védelmével kapcsolatos feltételek megteremtéséről az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

(2) Az erdő tűz elleni védelméhez az állam a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást nyújt.

Tv. 54. § (1) Tilos tüzet gyújtani erdőterületen, valamint annak kétszáz méteres körzetében, ha a tűz továbbterjedésének feltételei különösen kedvezőek. Ugyancsak

tilos az erdőterületen tüzet közvetlenül vagy közvetve okozó tárgyak elhelyezése, tárolása és eldobása. Védett természeti területen lévő erdőben tűz gyújtására a természet védelmére vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni.

(2) Erdőterületen tűz gyújtására és fenntartására – az erre a célra kijelölt helyek kivételével – csak az erdőgazdálkodó, illetve az erdőgazdálkodó írásbeli engedélye birtokában levő személy jogosult. Az erdőterület határától számított kétszáz méteres távolságon belül levő ingatlanon csak az ingatlan tulajdonosa, vagy annak megbízottja gyújthat és tarthat fenn tüzet a tűzvédelmi rendelkezések betartásával.

(3) A vágástéri hulladék égetése az erdőgazdálkodó által arra kijelölt területeken és csak abban az esetben megengedett, ha a tűz az újulatot és a környezetében lévő erdőt, az erdőn kívüli területek élővilágát, valamint a természeti képződményeket és egyéb műtárgyakat nem veszélyezteti.

(4) Az erdőgazdálkodó a parkerdő területén turisztikai célból és tűzvédelmi szempontból állandó és biztonságos tűzrakó helyet köteles kialakítani. A kialakított tűzrakóhelyen a tűzvédelmi rendelkezések betartásával bárki jogosult tüzet rakni.

(5) Az erdőgazdálkodó az erdőterületen létesített mészégetőt, illetve faszénégetőt az erdészeti hatóságnak, továbbá az illetékes önkormányzati tűzoltóságnak köteles bejelenteni.

Tv. 55. § (1) A tűz őrzéséről, valamint annak – a helyszínről való távozás előtti – biztonságos eloltásáról a tűzgyújtásra jogosult köteles gondoskodni.

(2) Aki erdőtüzet vagy tűzveszélyt észlel és azt eloltani, illetve elhárítani nem tudja, köteles az illetékes tűzoltóságot, vagy a települési önkormányzat polgármesteri hivatalát, és az erdőgazdálkodót haladéktalanul tájékoztatni, és a tűz oltásában a tőle elvárható módon közreműködni.

Tv. 56. § (1) Fokozott tűzveszély esetén a miniszter – a belügyminiszterrel való egyeztetés mellett – az ország egészére vagy meghatározott területén lévő erdőre, valamint az erdőterület határától számított kétszáz méteren belüli területre – átmeneti időre – általános tűzgyújtási tilalmat rendelhet el. A tűzgyújtási tilalom kihirdetéséről, annak feloldásáról a miniszter a Magyar Közlönyben való közzététel, továbbá a sajtó, rádió, televízió útján vagy egyéb módon gondoskodik.

(2) A fokozott tűzveszély miatti tűzgyújtási tilalom esetére tűzjelző szolgálatot kell szervezni. A tűzjelző szolgálatot az erdőgazdálkodók a területileg illetékes tűzvédelmi hatóság és az erdészeti hatóság közreműködésével kötelesek megszervezni és működtetni, illetőleg a működést ellenőrizni.

(3) Az általános tűzgyújtási tilalom elrendelése esetén, annak feloldásáig az erdőgazdálkodó az erdőbe való belépést és az ott tartózkodást korlátozhatja, illetve megtilthatja.

Védelem a káros természeti hatások ellen

Tv. 57. § (1) Az erdőt veszélyeztető káros természeti hatásnak minősül

a) a vadászható állatfajnak nem minősülő, vadon élő állatfajok túlszaporodásából eredő károkozás,

- b) a hó, a jég vagy a szél okozta fadöntés és -törés, a légszennyezés, az árvíz, a talajvízszint változása, a fagy, az aszály, valamint
- c) az ismeretlen eredetű károkozás.

(2) Az erdőt veszélyeztető káros természeti hatások kártételeinek mérsékléséhez a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel állami támogatás vehető igénybe.

VII. Fejezet

ERDEI HASZONVÉTELEK

Az erdei haszonvételek általános szabályai

Tv. 58. § E törvény alapján erdei haszonvételnek minősül:

- a) a fakitermelés;
- b) az erdészeti szaporítóanyag gyűjtése;
- c) a vadászati jog hasznosítása;
- d) elhalt fekvő fa és gally gyűjtése;
- e) a kidöntött fáról történő fenyőgally, toboz és díszítőlomb gyűjtése;
- f) a gomba, a vadgyümölcs, moha, virág, illetőleg a gyógynövény gyűjtése;
- g) a bot, a nád, a sás, a gyékény termelése és a fű kaszálása;
- h) a méhészeti tevékenység;
- i) a fenyőgyanta gyűjtése.

Tv. 59. § (1) Az erdei haszonvételek gyakorlása nem károsíthatja, illetve veszélyeztetheti az erdő felszíni és felszín alatti vizeit, talaját, felújítását, valamint az erdei életközösséget.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdei haszonvételeket e törvényben meghatározott feltételekkel gyakorolhatja. A védett természeti területen levő erdő esetén a haszonvételek gyakorlásának engedélyezéséhez a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása szükséges.

(3) Az erdei haszonvételnek minősülő vadászati jog hasznosítására a külön jogszabály rendelkezéseit az e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(4) Az 58. § b) és d)–i) pontjai szerinti erdei haszonvételek gyakorlásának feltételeit – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – az erdőgazdálkodó jogosult meghatározni.

Vhr. 78. § (1) Az erdészeti hatóság engedélye alapján szabad gyakorolni az alábbi erdei haszonvételeket:

- a) a fakitermelést (élő vagy még tövön álló, elhalt fák töröl való leválasztása);
- b) erdészeti szaporítóanyag gyűjtését felújítás alatt álló erdőrészekben;
- c) a fenyőgyanta gyűjtését (gyantázás).

(2) A vadászati jog hasznosítására és gyakorlására vonatkozó külön rendelet előírásait e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(3) Az elhalt fekvő fa és gally gyűjtését, kidöntött fáról történő fenyőgally, toboz és díszítőlomb gyűjtését, valamint a bot, nád, sás, gyékény termelését és a fű kaszálását az

erdőgazdálkodó gyakorolhatja, illetve e jogát előzetes írásbeli engedéllyel más személyre átruházhatja.

(4) Gomba, vadgyümölcs, moha, virág, illetőleg gyógynövény gyűjtése az állami erdőben, az egyéni szükségletet meg nem haladó mértékben, szabadon végezhető. A magánerdő területén bármilyen mértékű, állami területen az egyéni szükséglet meghaladó mennyiségű gyűjtés csak az erdőgazdálkodó előzetes írásbeli engedélyével gyakorolható.

(5) A méhészeti tevékenység (a méhcsaládok elhelyezése nektár gyűjtés céljából) nem állami tulajdonú erdőben, az erdőgazdálkodó előzetes beleegyezésével, az állami tulajdonú erdőben szabadon gyakorolható, azonban a méhcsaládok elhelyezését és letelepedési helyét az erdőgazdálkodónak minden esetben be kell jelenteni. Különösen indokolt esetben az erdőgazdálkodó meghatározhatja a méhészeti tevékenység gyakorlásának feltételeit.

(6) A méhészeti tevékenység az erdőgazdálkodási tevékenységet és az erdei turizmust nem zavarhatja. Különösen indokolt esetben az erdőgazdálkodó meghatározhatja a méhészeti tevékenység gyakorlásának feltételeit.

(7) Védett természeti területen

a) az (1) bekezdés szerinti engedélyt az erdészeti hatóság a természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulásával adja ki,

b) a (3)–(6) bekezdés szerinti haszonvételekhez a természetvédelmi hatóság hozzájárulását az erdőgazdálkodó, illetve a méhészeti tevékenység gyakorlója köteles beszerezni.

Fakitermelés

Tv. 60. § (1) Az erdő faállományának kitermelését – a faültetvény kivételével – az üzemtervi előírásokkal összhangban is csak az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet végezni. A faültetvényből történő fakitermelést az erdészeti hatóságnak előzetesen be kell jelenteni.

(2) A fakitermelés módja lehet

a) ápoló vágás: az erdősítés befejezését követő tíz éven belüli fakitermelés;

b) tisztító vágás: a fiatal erdő nevelése céljából végzett fakitermelés;

c) gyérítés: az erdő faállománya minőségének javítását és a fahozam növelését szolgáló fakitermelés;

d) véghasználati fakitermelés: a természetes úton magról történő felújulásra nem alkalmas, vagy nem a termőhelynek megfelelő faállomány letermelése (a továbbiakban: tarvágás), valamint a termőhelynek megfelelő és magról történő természetes felújulásra alkalmas faállományban végzett fakitermelés (a továbbiakban: felújító vágás);

e) szálalás: folyamatos borítottságot és készletgazdálkodást biztosító fakitermelés;

f) egészségügyi fakitermelés: az elhalt, súlyosan sérült, vagy a veszélyes károsítók elszaporodását előidéző beteg fák kitermelése.

(3) A fa kitermelésekor figyelemmel kell lenni a források védőterületére, a védett élő szervezetek élőhelyére, az élettelen természeti értékek védelmére, a tájképre, valamint az értékes emberi alkotások környezetére.

Vhr. 79. § (1) Az erdő faállományának kitermelését az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó éves erdőgazdálkodási tervének jóváhagyásával, határozatban engedélyezi.

(2) Ha az egyes erdőrészekben a kitermelésre tervezett fatérfogat mennyisége eltér az üzemterv szerinti kitermelési lehetőségtől, úgy az éves tervhez fatérfogat becslési jegyzőkönyvet kell csatolni.

(3) ⁵²Kulturális örökségi védelem alatt álló területen fakitermelés engedélyezéséhez ki kell kérni a kulturális örökségvédelmi hatóság hozzájárulását is.

Vhr. 80. § (1) ⁵³Fásításban az Útmutató szerinti tartalommal és formában történő bejelentés alapján végezhető fakitermelés. A fakitermelés tervezett időpontját legalább harminc nappal megelőzően be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak.

(2) Az erdészeti hatóság a bejelentés tudomásul vételét határozatban megtagadhatja, és a fakitermelés elvégzését megtilthatja, vagy feltételhez kötheti.

(3) ⁵⁴

(4)

(5) ⁵⁵A faültetvényből történő fakitermelést az Útmutató szerinti tartalommal és formában kell bejelenteni. A bejelentés elmulasztása esetén az erdészeti hatósági eljárás során felmerült költség az erdőgazdálkodót terheli.

Vhr. 81. § (1) Az ápoló vágás (felszabadító tisztítás) az erdősítés befejezését követő erdőnevelési munka. Célja a fő fafaj és az értékes kísérő fajok megfelelő tőszám eloszlásának és fejlődési feltételeinek biztosítása. Ennek érdekében a sarjak (kivéve az arról való felújítás esetét), a nem kívánatos cserjék, mellékfajok visszaszorítása szükséges.

(2) ⁵⁶A tisztítóvágás célja a kedvező állományszerkezet rendeltetésszerű kialakítása, ezen belül az elegyarány szabályozása. A munka során a beteg, sérült, elhaló egyedeket el kell távolítani.

(3) A törzskiválasztó gyérítéssel biztosítani kell az erőteljes magassági növekedést, a megfelelő nagyságú korona kialakítását, az állomány minőségi jellemzőinek javulását, a kedvező állományszerkezet kialakítását. Ennek érdekében el kell végezni a minőségi válogatást, elő kell segíteni a javafák fejlődését.

(4) A növedékfokozó gyérítés célja a faállomány-szerkezet végső kialakítása, a minőségi faanyagtermesztés elősegítése. Lassan növő kemény, lombos fafajok esetében a

⁵² A Vhr. 79. §-ának (3) bekezdését a 190/2001. (X. 18.) Korm. rendelet 4. §-ának (5) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁵³ A 80. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 32. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁴ A 80. § (3)-(4) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁵ A 80. § (5) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 32. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁶ A 81. § (2) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 33. §-ával megállapított szöveg.

véghasználatot megelőzően húsz évvel növedékfokozó gyérítés csak különlegesen indokolt esetben végezhető.

(5) A véghasználati fakitermelések közül

a) tarvágásnak minősül az a véghasználati fakitermelés, amelyet követően az erdőfelújítás mesterséges erdősítéssel vagy sarjztatással történik;

b) felújító vágásnak minősül a véghasználati fakitermelés, ha az erdőfelújítás az idős állomány talajra hulló magjáról történik. A felújító vágás végrehajtására az idős állomány természetes újulatának megtelepülését, vagy a már megtelepült újulat továbbfejlődését segítő bontóvágások, majd az újulat megerősödését követő végvágás alkalmazásával kerülhet sor. A rendelet alkalmazásában felújító vágásnak minősül a szálaló vágás is;

c) a rendelet alkalmazásában felújító vágásnak minősül az idős állomány alatt végzett mesterséges erdősítést (alátelepítést) követő véghasználat is abban az esetben, ha a faállomány kitermelése az erdősítés fejlődését biztosító, elősegítő módon történik;

d) egyéb termelésnek minősül az a véghasználati jellegű fakitermelés, amely után erdőfelújítási kötelezettség nem keletkezik.

(6) A szálalással végzett fakitermelés során évente legfeljebb a fakitermeléssel érintett terület faállománya folyónövedékének megfelelő famennyiség termelhető ki. A szálalás során az érintett erdő faállományának szerkezete nem romolhat és átlagos minősége nem csökkenhet. Ha az erdőgazdálkodó a szálalást nem évente végzi, az erdészeti hatóság engedélyezheti két évnél nem hosszabb visszatérési idő esetén a kimaradt év folyónövedékének megfelelő mennyiség kitermelését is.

(7) Készletgondozó használatnak minősül a véghasználati kor elérése előtt a fakészlet megőrzését biztosító, a szálalás (6) bekezdésben meghatározott szabályai szerint végrehajtott fakitermelés.

(8) Egészségügyi fakitermelés során csak az elhalt, vagy további fejlődésre alkalmatlanná vált sérült, beteg, valamint a károsítók elszaporodását előidéző lábon álló fák termelhetők ki. A tv. 60. § (2) bekezdésének f) pontja alkalmazásában egészségügyi fakitermelésnek kell tekinteni az elemi károk (vihar, hó, jég, árvíz stb.) által ledöntött fák töről való leválasztását is.

Vhr. 82. § A fakitermelés engedélyezése során az erdészeti hatóság a források védőterületén, védett élő szervezetek élőhelyén, élettelen természeti vagy tájképi értékek környezetében, kirándulóhelyeken egyes fák vagy facsoportok kitermelését megtilthatja.

Tv. 61. § (1) A gyérítés és a felújító vágás során a miniszter által – a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben meghatározott, az adott termőhelyre jellemző őshonos mellékfajokat az erdő rendeltetésének figyelembevételével, az erdészeti hatóság által előírt mértékig meg kell hagyni.

(2) A gyérítés és felújító vágás végrehajtását az erdészeti hatóság csak akkor engedélyezheti, ha a kivágásra tervezett fák szakszerű megjelölése előzetesen már megtörtént.

(3) A vegetációs időszakban a felújító vágással történő fakitermelésre az engedély csak különösen indokolt esetben adható ki, illetve ezen időszak alatt az erdészeti hatóság a fa kitermelését megtilthatja.

(4) Az erdészeti hatóság a fa kitermelését korlátozhatja vagy megtilthatja, amennyiben az erdőgazdálkodó az erdőfelújítás pénzügyi, valamint szakmai kötelezettségének és feltételeinek e törvényben, illetve külön jogszabályban megszabott módon, illetve határidőre nem tett eleget.

(5) Az erdészeti hatóság határidő kitűzésével elrendelheti a fa kitermelését, ha az az erdő egészségi állapotának megőrzése, javítása vagy az erdő felújítása érdekében szükséges.

Vhr. 83. § (1) Az erdő nevelését szolgáló felszabadító tisztítás, tisztítóvágás, gyérítések és a természetes felújítás érdekében végzett bontóvágások során, amennyiben a biológiai változatosság tartamossága, valamint az erdő ökológiai stabilitásának biztosítása ezt szükségessé teszi, az adott termőhelynek megfelelő erdőtársulás mellékfafajait – az erdészeti hatóság által az éves erdőgazdálkodási terv jóváhagyása során meghatározott mértékig – meg kell hagyni.

(2) A szakszerű erdőnevelés és felújítás – ezen belül az (1) bekezdésben meghatározott követelmény – megvalósításának biztosítása érdekében az erdészeti hatóság a fakitermelésnek az éves erdőgazdálkodási terv jóváhagyásának engedélyezése előtt jogosult meggyőződni arról, hogy a kivágásra tervezett fák kijelölése megfelelő módon megtörtént-e. A jelölés szakszerű végrehajtása hiányában a fakitermelést az erdészeti hatóság nem engedélyezheti.

(3) ⁵⁷A fakitermelést a tv. 61. §-ának (4) bekezdése alapján akkor lehet korlátozni vagy megtiltani, ha az erdőgazdálkodó

a) az erdőfenntartási járulék vagy erdőgazdálkodási bírságfizetési kötelezettségét határidőre nem teljesítette;

b) a szakszerű és tartamos erdőgazdálkodást jelentősen veszélyeztető engedély nélküli, engedélytől eltérő vagy szakszerűtlen fakitermelést végzett;

c) az erdőfelújítási kötelezettségét a rendeletben megállapított határidőre neki felróható okból nem teljesítette;

d) az erdészeti hatóság által elrendelt erdővédelmi munkákat nem végezte el.

(4) Amennyiben az erdőgazdálkodó a tv. 61. §-ának (5) bekezdése szerinti hatósági rendelkezésnek nem tesz eleget, és e mulasztásával az erdő egészségi állapotát veszélyezteti, vagy abban kárt okoz, a tv. 102. § (1) bekezdésének e) pontja alapján erdőgazdálkodási bírság kiszabásának van helye.

Tv. 62. § (1) A tarvágáshoz az erdészeti hatóság akkor járulhat hozzá, ha:

a) síkvidéki és dombvidéki erdőterületeken tíz hektárnál nagyobb,

b) hegyvidéki erdőterületen öt hektárnál nagyobb,

c) hullámtéri erdőterületen a töltés és a folyó között

egybefüggő felújítatlan vágásterület nem keletkezik, de hegyvidéki erdőterületen – kivételesen indokolt esetben – öt hektárnál nagyobb területen történő tarvágás is engedélyezhető.

(2) Az erdészeti hatóság a területi kiterjedéstől függetlenül nem járulhat hozzá a tarvágáshoz, ha az az erdő talajának

⁵⁷ A 83. § (3) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 34. §-ával megállapított szöveg.

- a) termékenységét rontja;
- b) vízháztartását károsan megváltoztatja; illetőleg
- c) fennmaradását veszélyezteti.

(3) Az erdészeti hatóság a tarvágás engedélyezésekor természeti területen előírhatja a faállomány tíz százalékanak mértékéig fák (hagyásfák) visszahagyását.

(4) Az erdészeti hatóság a hozzájárulást az erdő talajának védelmét szolgáló feltétel teljesítéséhez kötheti.

Vhr. 84. § (1) A tv. 62. §-a alkalmazásában felújítatlan vágásterületnek minősül az üres vágásterületen felül a folyamatban levő erdőfelújítás területe is, amíg az erdészeti hatóság – védett erdő esetén a természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulásával – az erdőfelújítást befejezetté nem nyilvánítja.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában tarvágás hegyvidéki területen öt hektárnál nagyobb területen szerkezetátalakítás vagy más állományalkotó főfafaj cseréje esetén és csak akkor engedélyezhető:

- a) ha az az erdő talaját, értékes felszíni képződményeit, valamint az erdei életközösség tagjainak fennmaradását nem veszélyezteti, és a
- b) a szakszerű erdőfelújítás feltételeit nem rontja.

Erdészeti szaporítóanyag gyűjtése

Tv. 63. § Erdészeti szaporítóanyagot az 50. § (1) bekezdésében foglalt tiltó rendelkezésekre is figyelemmel az üzemtervi előírásokkal összhangban – védett természeti területen lévő erdő esetén a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – és az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet gyűjteni.

Vhr. 85. § (1) A tv. 63. §-a alkalmazásában erdészeti szaporítóanyag gyűjtésének minősül az erdei fafajok magjának a faállomány alatt megtelepült csemetéinek gyűjtése, valamint a dugványozás céljából végzett hajtás szedés.

(2) Az erdészeti szaporítóanyag erdőterületen való gyűjtéséhez nincs szükség az erdészeti hatóság engedélyére ha

- a) a szaporítóanyag gyűjtése az illetékes hatóság által e célra kijelölt erdőben történik,
- b) az erdőterületen a faállomány vágásérettségi kora szerint tíz éven belül nem kezdhető meg az erdőfelújítás.

Fenyőgyanta gyűjtése

Tv. 64. § Fenyőgyantát csak az üzemterv szerinti véghasználati fakitermelést megelőző öt éven belül lehet gyűjteni.

Vhr. 86. § Az üzemterv szerinti véghasználati fakitermelést megelőző öt évnél korábban megkezdett fenyőgyanta gyűjtés a tv. 102. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti szakszerűtlen állománynevelésnek minősül, és erdőgazdálkodási bírság kiszabását vonja maga után.

VIII. Fejezet

AZ ERDŐTERÜLET IGÉNYBEVÉTELE ÉS MEGOSZTÁSA, VALAMINT AZ ERDŐ MŰVELÉSI ÁGÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA

Erdőterület igénybevétele

Tv. 65. § Az erdőterület igénybevételének minősül:

- a) az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonása;**
- b) az erdőterület termelésből való kivonásával járó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása (a továbbiakban: termelésből kivonás);**
- c) az erdőterület termelésből való időleges kivonásával járó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása (a továbbiakban: időleges igénybevétel);**
- d) az erdőterület termelésből való kivonásával nem járó, de annak rendeltetésszerű használatát időlegesen vagy tartósan akadályozó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása – ide nem értve a vadaskert, illetőleg a vadaspark fenntartását –, így különösen: villamos vezetékek, gázvezetékek, távközlő- vagy más közművezetékek, sí- és egyéb sportpálya létesítése és fenntartása (a továbbiakban együtt: rendeltetésszerű használatot akadályozó igénybevétel).**

Tv. 66. § (1) Az erdőterület igénybevételéhez – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az erdészeti hatóság előzetes engedélye szükséges. Az erdőterületet kizárólag az engedélyben meghatározott célra lehet igénybe venni.

(2) Védett természeti területen lévő erdő igénybevételét az erdészeti hatóság a természetvédelmi hatóság, védő erdő területének igénybevételét a rendeltetés szerinti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján engedélyezi.

(3) Az erdőterület honvédelmi célra történő igénybevételét a honvédelemért felelős miniszter, a nemzetbiztonsági és határrendészeti célra történő igénybevételét az e célokért felelős miniszter javaslatára a miniszter engedélyezi.

Tv. 67. § (1) Az erdőterület igénybevételéhez adott hozzájárulást az erdészeti hatóság az erdőterület csökkenésével, illetve az erdő rendeltetésszerű használatának akadályozásával járó kedvezőtlen környezeti változások megszüntetése vagy mérséklése érdekében feltételekhez kötheti.

(2) Az erdőterület igénybevétele esetén – azzal egyidejűleg – az erdőgazdálkodó köteles az erdészeti hatóságtól az üzemterv módosítását is kérni.

(3) Az erdőterület tervezett igénybevételéhez – kérelemre – az erdészeti hatóság – az érintett szakhatóságok bevonásával – elvi hozzájárulást adhat. Ez esetben a kérelemnek nem feltétele az erdőterületre vonatkozó tulajdonon vagy más jogcímen fennálló rendelkezési jog igazolása.

Vhr. 87. § (1) Az erdőterület igénybevételére vonatkozó, az erdészeti hatósághoz benyújtandó kérelemhez mellékelni kell a tervezett igénybevétel által bekövetkező változásnak az Adattárban, a körzeti erdőtervben és az üzemtervben való átvezetéséhez szükséges, az üzemtervi térkép kivonatának felhasználásával készült 1:10 000

méretarányú vázrajzot, az üzemtervi területkimutatást, továbbá az ingatlan-nyilvántartásban való átvezetéshez szükséges, külön rendeletben meghatározott vázrajzot és területkimutatást, valamint az erdő tulajdonosának hozzájárulását. A kérelemben pontosan meg kell határozni a tervezett igénybevétel célját.

(2) Az erdő igénybevételének az erdészeti hatóság által történt engedélyezése nem mentesíti az engedélyest és az érdekelteket más, az igénybevétel célja szerint hatáskörrel rendelkező szerv hozzájárulásának, illetve engedélyének megszerzésére a külön jogszabályban előírt kötelezettsége alól. A kérelem mellékleteit védett vagy védő erdő tervezett igénybevétele esetén négy, egyébként három példányban kell benyújtani az erdészeti hatósághoz.

Vhr. 88. § (1) Az erdőterület honvédelmi vagy határrendészeti célra történő igénybevétele iránti kérelmet a területileg illetékes erdészeti hatóságnál kell előterjeszteni, aki azt véleményezve felterjeszti a miniszterhez.

(2) Az erdőterület igénybevételéhez való elvi hozzájárulás iránti kérelemben fel kell tüntetni az érintett erdő ingatlan-nyilvántartási és üzemtervi adatait, ezen felül a terület beazonosítására alkalmas 1:10 000 méretű vázrajzot kell csatolni. A kérelemben meg kell jelölni a tervezett igénybevétel célját.

(3) A tv. 67. § (3) bekezdése szerinti elvi hozzájárulást meg kell kérni abban az esetben, amikor nyomvonalas létesítmény, bányatelek kialakítása vagy erdőterület belterületbe vonása miatt az erdőterület igénybevételére várhatóan öt éven belül sor kerül.

Tv. 68. § (1) Gazdasági rendeltetésű erdő mezőgazdasági művelésbe vonását az erdészeti hatóság a talajvédelmi hatóság véleményének figyelembevételével engedélyezi.

(2) Védelmi rendeltetésű erdő mezőgazdasági művelésbe vonását csak kivételesen indokolt esetben, és az illetékes hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján engedélyezheti az erdészeti hatóság.

(3) A faültetvény területének a telepítési engedélyben megjelölt határidőn belüli mezőgazdasági művelési ágba vonását az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni.

(4) Nem minősül az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonásának a síkvidéki erdőterület tarvágását és kituskózását követő két évben a felújítás érdekében végzett szántóföldi művelés (a továbbiakban: mezőgazdasági előhasználat). Ez a rendelkezés nem vonatkozik a védett természeti területen lévő erdőre.

(5) Az erdészeti hatóság az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonásának engedélyezését határidőhöz kötheti. Az engedélyes az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonását harminc napon belül köteles bejelenteni az engedélyező hatóságnak. Amennyiben a megadott határidőn belül az engedélyezett nagyságú erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonása nem történt meg, az engedély a mezőgazdasági művelésbe nem vont részre érvényét veszti és a területen továbbra is e törvény előírásai, valamint az üzemterv szerinti erdőgazdálkodást kell folytatni.

Vhr. 89. § (1) ⁵⁸

⁵⁸ A 89. § (1) bekezdését a 3/2001. (I. 10.) FVM rendelet 3. §-a hatályon kívül helyezte.

(2) A faültetvény területének mezőgazdasági művelésbe vonásának az erdészeti hatósághoz való bejelentése nem mentesíti a gazdálkodót más jogszabályban előírt bejelentési kötelezettség teljesítése alól.

Tv. 69. § Erdőterületet termelésből kivonni kivételes esetben és csak akkor lehet, ha az erdőterületre tervezett létesítmény elhelyezésre vagy tevékenység gyakorlására az adott térségben nem található más arra alkalmas földterület.

Tv. 70. § (1) Az erdőterület erdőgazdálkodási tevékenységétől eltérő célra történő időleges igénybevételét – védett természeti területet érintő rész vonatkozásában a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – az erdészeti hatóság egy alkalommal és legfeljebb öt évi időtartamra engedélyezheti.

(2) Az erdőterület időleges igénybevétele esetén az igénybevételért évenként az igénybe vett erdőterület aranykorona értékének ötezerszeresét, de hektáronként legalább húszezer forintot kell a külön jogszabály szerinti számlára befizetni.

(3) Az időlegesen más célra hasznosított területen – a határidő lejártát követően – az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság határozatában foglaltak szerint köteles gondoskodni az erdőterület erdőgazdálkodási tevékenységbe történő visszaállításáról, valamint az erdő talajának erdőgazdálkodási termelés céljára történő alkalmassá tételéről.

(4) Amennyiben az erdészeti hatóság megállapítása szerint az erdőterület termelésbe való visszaállítására nincs lehetőség, az erdőgazdálkodó köteles a külön jogszabályban foglaltak szerint megállapított erdőfelújítás és erdőnevelés normatív támogatása befejezett értékének kétszeres összegét (a továbbiakban: újraerdősítési költség) a külön jogszabály szerinti számlára befizetni.

(5) Ha az erdő termelésbe való visszaállítására az igénybe vevőnek felróható okból nincs lehetőség, az újraerdősítési költség kétszeresének megfelelő összegű erdőgazdálkodási bírságot kell a külön jogszabály szerinti számlára befizetni.

Vhr. 90. § (1) ⁵⁹Az erdőfelújítás és erdőnevelés normatív támogatásának befejezett értéke alatt az erdőfelújítás befejezéséig, majd az ezt követő egyszeri ápolásra igényelhető normatív támogatások együttes összegét kell figyelembe venni, az igénybevétel évében érvényes összeggel.

(2) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület igénybevétele esetén a tv. 70. §-ának (4) bekezdése szerinti újraerdősítési költséget a termőhelyi adottságoknak megfelelően választható őshonos faállomány figyelembevételével kell megállapítani.

(3) Az erdőterület időleges igénybevétele miatt az erdőgazdálkodó által a külön jogszabály szerinti számlára teljesítendő fizetési kötelezettség összegét és a befizetés határidejét és módját az erdészeti hatóság határozatban állapítja meg.

(4) Az erdőgazdálkodó által a tv. 70. § (4) bekezdése szerint fizetendő újraerdősítési költség, a tv. 70. § (5) bekezdése szerinti erdőgazdálkodási bírság, valamint a tv. 71. §-a

⁵⁹ A 90. § új (1)-(2) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 35. §-a iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (1)-(2) bekezdés számozását (3)-(4) bekezdésre módosította.

szerint az időleges igénybevételért fizetendő összeg megfizetésének határidejét és módját az erdészeti hatóság határozatban állapítja meg.

Tv. 71. § (1) Amennyiben az erdőterületnek a rendeltetésszerű használatot akadályozó igénybevételére kerül sor, és ezáltal az erdőterületen hat méternél szélesebb és ötezer négyzetméternél nagyobb összefüggő területen faállomány nem tartható fenn, akkor az erdőterület időleges igénybevétele esetére megállapított összeget kell a külön jogszabály szerinti számlára befizetni.

(2) Ha az erdőterület igénybevételére erdei sí- vagy szánkópálya kialakítása céljából kerül sor, az erdészeti hatóság javaslatára a miniszter az (1) bekezdés szerinti összeg megfizetése alól felmentést adhat.

Vhr. 91. § (1) ⁶⁰Az erdőterület rendeltetésszerű használatát akadályozó és öt évet meghaladó igénybevétele esetén kérelemre az újraerdősítési költség megfizetése is előírható.

(2) A tv. 71. §-ának (2) bekezdése alapján a miniszter által adható felmentés iránti kérelmet két példányban az erdészeti hatósághoz kell benyújtani.

Az erdőterület igénybevétele esetén újraerdősítés

Tv. 72. § (1) Az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonása, termelésből való kivonása, valamint időleges igénybevétele esetén az erdőgazdálkodó köteles az igénybe vett erdőnek megfelelő értékű erdőt létesíteni (a továbbiakban: újraerdősítés), vagy az erdészeti hatóság határozata alapján az újraerdősítés költségét az e törvényben, valamint a külön jogszabályban meghatározott mértékben és módon megfizetni.

(2) Nem kell újraerdősítési költséget fizetni, amennyiben az erdő területét erdészeti létesítmény elhelyezésére, vagy a hullámtéri véderdőt árvízvédelmi célokra vették igénybe.

(3) Erdőterület engedély nélküli, vagy attól eltérő igénybevétele esetén az erdészeti hatóság kezdeményezi az erdő művelési ág visszaállítását, és elrendeli a terület újraerdősítését. Amennyiben az erdészeti hatóság megállapítása szerint az erdőterület termelésbe való visszaállítására és az újraerdősítés elrendelésére nincs lehetőség, kötelezi az erdőgazdálkodót az igénybe vett erdőnek megfelelő értékű erdő telepítésére, vagy az újraerdősítés költségének megfizetésére.

(4) Erdőterület engedély nélküli, vagy attól eltérő igénybevétele esetén a (3) bekezdésben meghatározottakon túl erdőgazdálkodási bírságot kell fizetni.

Vhr. 92. § Amennyiben az erdőgazdálkodó az erdőterület mezőgazdasági művelésbe vonásának engedélyezése során az újraerdősítési költség megfizetése helyett más művelési ágú területen vállal újraerdősítést, úgy az újraerdősítés tervezésére az erdőtelepítés, egyéb feltételeire az erdőfelújítás szabályai vonatkoznak.

⁶⁰ A 91. § új (1) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 36. §-a iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (1) bekezdés számozását (2) bekezdésre módosította.

Az erdő művelési ágának megállapítása

Tv. 73. § (1) Erdő művelési ágban csak a 8. § (1) bekezdése szerinti erdőterület tartható nyilván.

(2) A nem erdő művelési ágban nyilvántartott, a miniszter által rendeletben meghatározott erdei fafajok megtelepülésével beerdősült földterületre:

a) az erdészeti hatóság a változás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt megkeresi az illetékes földhivatalt;

b) a földhivatal az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján hivatalból is kezdeményezheti a földterület művelési ágának erdő művelési ágra történő megváltoztatását;

c) az állam tulajdonában lévő és a törvény hatálybalépésekor művelés alól kivettként nyilvántartott terület erdő művelési ágba vonásához az a)–b) pontban foglalt engedélyeken kívül az érintett miniszter előzetes hozzájárulása is szükséges.

(3) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet – amennyiben az nem minősül alrészletnek – erdő művelési ágban kell nyilvántartani.

(4) Amennyiben az ingatlannyilvántartásban erdőként nyilvántartott földterület nem felel meg e törvény előírásainak, az erdészeti hatóság – a védett természeti területet érintő részre vonatkozóan a természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával – a földhivataloknál kezdeményezi a földterület más művelési ágban való nyilvántartását.

(5) A földhivatal az erdőterület művelési ágának, továbbá az erdő művelési ágban nyilvántartott földrészlet tulajdoni változásának bejegyzéséről szóló határozatát köteles tájékoztatásul az illetékes erdészeti hatóságnak megküldeni.

Vhr. 93. § (1) ⁶¹Azt a nem erdő művelési ágban nyilvántartott földrészletet vagy alrészletet, amelyet az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ágban már nem hasznosítanak, és a faállományának fedettsége az ötven százalékot eléri vagy meghaladja, erdőterületnek kell minősíteni. A földhivatal a terület művelési ágát – az erdészeti hatóság szakhatósági hozzájárulása vagy megkeresése alapján, illetve védett természeti területen a természetvédelmi hatóság egyetértésével – az ingatlan-nyilvántartásban erdőművelési ágra változtatja.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni akkor is, ha a feltételek a földrészlet vagy alrészlet egyezeröttszáz négyzetméterén vagy annál nagyobb részterületén állnak fenn.

Az erdőterület megosztása

Tv. 74. § (1) Az erdőterületet két vagy több földrészletre az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával csak abban az esetben lehet megosztani, ha az a tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodást nem veszélyeztet.

(2) Az erdőterület megosztásával egyidejűleg módosítani kell az üzemtervet, amennyiben a megosztás az erdőrészt határát is érinti.

⁶¹ A 93. § (1) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 37. §-ával megállapított szöveg.

(3) Az erdőterület megosztása során ezerötszáz négyzetméternél kisebb földrészletek nem alakíthatók ki.

Tv. 75. § Amennyiben az erdőterület megosztása az erdőtag határát is érinti, az erdészeti hatóság a módosított üzemterv jóváhagyásának feltételeként előírhatja az egyes erdőtagok határa mentén út, nyiladék, árok stb. létesítését, továbbá azt, hogy megfelelő módon biztosítani lehessen az erdészeti termékek szállítását.

Vhr. 94. § (1) ⁶²Az erdőterület két vagy több földrészletre történő megosztásához az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulását az érdekelt ingatlan-nyilvántartási átvezetésre alkalmas méretarányú megosztási vázrajz, illetve helyszínrajz és a tulajdoni lap hiteles másolata benyújtásával kérelmezi az erdészeti szakhatóságtól.

(2) Az erdőterület megosztásának engedélyezése esetén az üzemterv módosításáról és a tv. 75. §-a alapján az erdészeti hatóság által előírt intézkedések végrehajtásáról az engedélyes köteles gondoskodni.

IX. Fejezet

AZ ERDŐTERÜLET SZÁLLÍTÁS CÉLJÁRA TÖRTÉNŐ IGÉNYBEVÉTELE, ILLETVE AZ ERDŐ LÁTOGATÁSA

Az erdészeti termékek szállítása

Tv. 76. § Az erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó erdészeti szállítási tevékenységnek minősül:

- a) az erdészeti erő- és munkagép, valamint egyéb jármű erdőterületen való közlekedése;**
- b) az erdei haszonvételből származó termékek készletezése, valamint azok járművel történő elszállítása.**

Vhr. 95. § (1) Az erdei haszonvételből származó termékek készletezése, valamint azoknak a járművekkel való elszállítása csak az erdő és az erdészeti létesítmény védelmére vonatkozó előírások maradéktalan megtartása mellett történhet. Amennyiben a védelem indokolja, az erdészeti szállítást és az erdőterületen való nem közérdekű közlekedést az erdészeti hatóság azonnal végrehajtható határozattal korlátozhatja vagy megtilthatja.

(2) Az erdészeti hatóság képviselője az erdő és erdészeti létesítmény védelme érdekében, halasztást nem tűrő esetben a helyszínen intézkedhet az erdészeti szállítás vagy az erdőn való nem közérdekű közlekedés korlátozására, illetve kizárására. A helyszíni intézkedés időbeli hatálya nem terjedhet túl a hetvenkét órán. A hetvenkét óra leteltével – amennyiben az erdészeti hatóság fellebbezés halasztó hatályát kizáró határozatot nem hoz az erdészeti szállítás vagy az erdőn való közlekedés korlátozására vagy kizárására – az

⁶² A 94. § új (1) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 38. §-a iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (1) bekezdés számozását (2) bekezdésre módosította.

intézkedés hatályát veszti. A kizáró vagy korlátozó hatósági intézkedésben vagy határozatban foglaltak megsértése az erdőgazdálkodásra vonatkozó szabályok megsértésének minősül.

Tv. 77. § (1) Az erdőterületen, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőterületen, valamint a közforgalom elől elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérően – a közlekedési hatóság véleményének figyelembevételével – forgalmi korlátozást határozhat meg. A forgalom korlátozásának módját és időtartamát – figyelmeztető tábla elhelyezésével – az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.

(3) Az erdészeti hatóság jogosult ellenőrizni, hogy az erdőgazdálkodó intézkedése megfelel-e a (2) bekezdésben foglalt előírásoknak.

Erdészeti termékek szállítása más használatában lévő erdőterületen

Tv. 78. § (1) Az erdőgazdálkodó a más használatában lévő, közúti közlekedésre nem szolgáló erdőterületet az erdőgazdálkodási tevékenysége folytatásához igénybe veheti, amennyiben az erdészeti termékek elszállítását alkalmas út hiánya miatt nem, vagy csak aránytalanul nagy költséggel lehetne elvégezni. Az igénybevételre a Polgári Törvénykönyvnek az átjárási szolgalmra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) Megszűnik a szolgalm, ha az annak alapítására vonatkozó feltételek is megszűntek.

(3) Az erdőgazdálkodó vagy megbízottja kizárólag az erdőgazdálkodási tevékenysége folytatásához a más tulajdonában lévő erdészeti magánutat is igénybe veheti.

(4) Amennyiben az erdőterületet, valamint az erdészeti magánutat erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben veszik igénybe, a szolgálommal terhelt erdőterület erdőgazdálkodója, illetőleg az erdészeti magánút kezelője követelheti kárának és költségének megtérítését.

(5) Honvédelmi, nemzetbiztonsági és határrendészeti célú erdőterületen lévő magánút az illetékes minisztérium vagy az országos határőrizeti szerv engedélyével vehető igénybe.

Vhr. 96. § Az erdészeti haszonvételeből származó termékek szállítása más használatában lévő erdőterületen csak a már meglevő erdészeti feltáró út, erdészeti kötélpálya vagy állandó jellegű közelítő nyomok igénybevételével történhet.

Az erdészeti termékek származásának igazolása

Tv. 79. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdei fa és egyéb erdei termék (a továbbiakban: erdészeti termék) erdőterületről történő elszállítása alkalmával köteles annak származását igazolni. Az igazolásnak tartalmaznia kell:

- a) az erdőgazdálkodó nevét, székhelyét;**
- b) az erdészeti termék fajtáját, annak természetes mértékegységben megjelölt mennyiségét, továbbá a külkereskedelmi forgalomba kerülő termék esetén a nemzetközi kötelezettségvállalásnak megfelelő tanúsítványt;**
- c) az erdészeti termék származásának helyét;**
- d) a szállítás időpontját.**

(2) Amennyiben az erdőgazdálkodó az (1) bekezdésben foglaltak szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, az az erdőgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

Vhr. 97. § Az erdei fa és egyéb erdei termék (a továbbiakban: erdészeti termék) származásának igazolásáról az erdőgazdálkodó az erdészeti szakszemélyzet útján rendelkezik. Az igazolást az erdőgazdálkodónál rendszeresített nyomtatvány igénybevételevel kell kiállítani.

Vhr. 98. § (1) Az erdészeti hatóság képviselője és az erdészeti szakszemélyzet jogosult ellenőrizni az erdei termék származása igazolását.

(2) Az erdészeti terméket birtokló, illetve annak szállítását végző köteles bemutatni a származási igazolást az ellenőrzésre jogosult hatóság képviselője, illetve a szakszemélyzet felhívására.

A feldolgozatlan (erdei) fa osztályozása

Vhr. 98/A. § ⁶³(1) Ha a Magyar Köztársaság területén forgalomba hozatalra, valamint az Európai Közösség tagállamaiba kivitelre szánt feldolgozatlan fát e rendelet előírásainak megfelelően osztályozzák, ezt követően annak kísérőokmányán az „EGK osztályozott” jelzést fel kell tüntetni.

(2) A rendelet alkalmazásában

a) *feldolgozatlan (erdei) fa* : a fakitermelés során ledöntött, koronájától elválasztott és legallyazott, kéregben lévő vagy kérgezett, továbbá a feldarabolt, illetve hasított fa;

b) *osztályozott feldolgozatlan fa* : az egyed fafaj szerinti megjelölése, mérése, méret szerinti csoportosítása és minőségi osztályba sorolása a rendeletben foglaltaknak megfelelően. Az osztályozás részletes követelményeit a 11. számú melléklet tartalmazza.

(3) Az osztályozott feldolgozatlan fán „A” minőségi osztály esetén az „A/EGK”, „B” minőségi osztály esetén „B/EGK”, „C” minőségi osztály esetén pedig „C/EGK” jelzést kell – el nem távolítható módon – elhelyezni. A „B” minőségű osztály esetén a jelzés elhelyezése nem kötelező.

(4) A feldolgozatlan fa „EGK osztályozott” minősítéssel nem hozható piaci forgalomba, ha azt nem e rendelet szerint osztályozták, vagy az „A” és „C” minőségi osztályba tartozó terméken elmulasztották az osztályazonosító jelzés feltüntetését. Az osztályozásra

⁶³ A Vhr. 98/A. §-át és az előtte lévő címet a 6/2002. (I. 15.) FVM rendelet 1. §-a iktatta a szövegbe.

vonatkozó szabályok megsértése esetén a tv. 79. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

Vhr. 98/B. § ⁶⁴(1) Az erdőgazdálkodó köteles igazolni, ha a feldolgozatlan fát e rendelet előírásainak megfelelően osztályozta.

(2) Az Európai Unió tagállamaiból származó feldolgozatlan fa újraosztályozása szükségtelen, ha azt e rendeletben foglalt követelményeknek megfelelően már osztályozták.

Az erdőterület üdülés és sportolás céljából történő látogatása

Tv. 80. § (1) Az erdőterületen – annak rendeltetésétől függetlenül – üdülés és sportolás céljából gyalogosan bárki saját felelősségére ott tartózkodhat, melyet az erdőgazdálkodó túrni köteles, kivéve, ha az arra jogosult a látogatás korlátozását az e törvényben foglaltak alapján elrendelte. A fokozottan védett természeti területen levő erdőben való tartózkodásra a természetvédelmi jogszabályok az irányadók.

(2) Amennyiben az erdőterületet az (1) bekezdésben meghatározott célból látogatják, az erdőgazdálkodó ezért díjat nem kérhet, azonban jogosult ténylegesen felmerült költségének és kárának megtérítésére.

(3) Az erdőterület látogatója az erdei életközösségben, az erdő talajának és az erdészeti létesítményekben kárt nem okozhat, az ott tartózkodók pihenését, valamint a rendeltetésszerű erdőgazdálkodási tevékenységet nem zavarhatja.

(4) Az erdőgazdálkodó köteles túrni – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az egyéni szükségletet meg nem haladó gomba, vadgyümölcs, virág és díszítőlomb állami tulajdonban levő erdőterületen való gyűjtését.

Tv. 81. § Az erdőterület üdülési, illetőleg sportolási célból – a kijelölt út kivételével – nem vehető igénybe, amennyiben az

a) az erdősítés területe, amíg a rajtalévő faállomány a két méter átlagos magasságot el nem éri;

b) az erdészeti szaporítóanyag termelését szolgáló földterület (csemetekert);

c) az erdőrezervátum területe; továbbá

d) ha az erdőterületre való belépést az erdészeti hatóság erdővédelmi, a természetvédelmi hatóság természetvédelmi okból, illetőleg az illetékes katonai, határrendészeti vagy nemzetbiztonsági szerv megtiltotta.

Tv. 82. § (1) Az erdőgazdálkodó hozzájárulásával szabad az erdőterületen:

a) huszonnégy órát meghaladóan üdülési, illetőleg sportolási célból tartózkodni, táborozni, továbbá sátrat felverni, lakókocsit felállítani;

b) turistaútvonalat kijelölni és létesíteni;

c) turisztikai berendezést, létesítményt építeni és fenntartani;

d) ideiglenes árusítóhelyet üzemeltetni;

e) sportversenyt rendezni.

⁶⁴ A Vhr. 98/B. §-át a 6/2002. (I. 15.) FVM rendelet 1. §-a iktatta a szövegbe.

(2) Az erdőterületen kerékpározni és lovagolni, motorral, illetőleg gépkocsival közlekedni csak az arra kijelölt úton szabad.

(3) Az erdőgazdálkodó köteles az erdőgazdálkodási tevékenysége során megrongálódott turistautat, turisztikai berendezést, létesítményt haladéktalanul az eredeti állapotában helyreállítani, illetve rendeltetésszerű használatra alkalmassá tenni, mely azonban nem érinti az arra jogosult kárigényének a károkozóval szembeni érvényesítését.

Vhr. 99. § Az erdőgazdálkodó a gyalogos turizmus érdekeinek figyelembevételével jelölhet ki kerékpározásra és lovaglásra erdészeti magánutat. Kerékpározásra és lovaglásra az arra alkalmas erdészeti magánút jelölhető ki, amelynek szélessége legalább két méter.

Tv. 83. § (1) Az erdőgazdálkodó – a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – átmenetileg korlátozhatja, illetve feltételhez kötheti az erdőterület egyes részeinek látogatását, amennyiben az ott tartózkodás

a) másnak életét vagy testi épségét, vagyoni biztonságát, valamint

b) az egyes erdőgazdálkodási munkák végzését

veszélyezteti vagy akadályozza. Amennyiben a korlátozással érintett erdőterületet külön megállapodás alapján természetjáró szervezet is gondozza, az erdőgazdálkodó a korlátozás elrendelését megelőzően köteles kikérni e szervezet véleményét.

(2) A vadászati jog gyakorlására jogosult az erdőgazdálkodó hozzájárulásával átmenetileg korlátozhatja az erdőterület egyes részeinek a látogatását, amennyiben az

a) a vadászati jog gyakorlását lényegesen akadályozza, illetőleg

b) a vadállományt különösen veszélyezteti.

Tv. 84. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdőterület egyes részei látogatásának három hónapot meghaladó korlátozását köteles bejelenteni az erdészeti hatóságnak. A bejelentéshez mellékelni kell a korlátozással érintett földrészlet vázrajzát és a látogatás korlátozásának indokát, illetve feltételhez kötésének módját és idejét.

(2) Az erdészeti hatóság a látogatás korlátozásának indokoltságát felülvizsgálhatja, és kötelezheti az erdőgazdálkodót a törvényben foglalt előírások betartására, illetve az általa elrendelt korlátozás megszüntetésére.

Tv. 85. § Aki az erdőterület látogatását korlátozza, az köteles a helyszínen a megfelelő tájékoztatásról gondoskodni.

X. Fejezet

AZ ERDÉSZETI MUNKÁK SZAKIRÁNYÍTÁSA, AZ ERDŐ ŐRZÉSE

Az erdészeti munkák szakirányítása

Tv. 86. § (1) Az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodási tevékenysége szakszerűségének biztosítása érdekében köteles a szakirányítási feladatok ellátásához a miniszter által

rendeletben megállapított képzettséggel, vagy képesítéssel rendelkező személyt, vagy ilyen személyt alkalmazó szervezet (a továbbiakban: erdészeti szakszemélyzet) közreműködését önállóan vagy más erdőgazdálkodóval közösen igénybe venni.

(2) Erdészeti szakszemélyzet igénybevételének minősül, ha az erdőgazdálkodó megfelelő képesítéssel rendelkezik, és arról az erdészeti hatóságot tájékoztatja.

(3) Amennyiben az erdőgazdálkodó háromszáz hektár vagy annál nagyobb területen folytat erdőgazdálkodási tevékenységet, saját maga köteles gondoskodni az erdészeti szakszemélyzet igénybevételéről.

(4) Az erdészeti szakszemélyzet, valamint az erdőgazdálkodási tevékenységgel foglalkozó szaktanácsadó igénybevételét az állam a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatja.

Tv. 87. § Az erdészeti szakszemélyzet e feladatokat ellátó tagja a működési helye szerint illetékes erdészeti hatóság előtt esküt tesz. Az eskü letételét követően az erdészeti hatóság az erdészeti szakszemélyzet tagját nyilvántartásba veszi, részére szolgálati igazolványt és azzal azonos sorszámú jelvényt, valamint hitelesített szolgálati naplót ad át.

Tv. 88. § Az erdészeti szakszemélyzet tagját e tevékenységének gyakorlása során megilleti a Büntető Törvénykönyv 230. §-ának c) pontjában meghatározott közfeladatot ellátó polgári őrként a Büntető Törvénykönyv 229. §-a szerinti büntetőjogi védelem.

Tv. 89. § (1) Az erdészeti szakszemélyzet tagja – az erdőgazdálkodó megbízása alapján – jogosult az erdő őrzésével, valamint az erdészeti termékek származásának ellenőrzésével összefüggő feladatok ellátására.

(2) Az erdőgazdálkodó köteles az erdészeti szakszemélyzet igénybevételét – a munkavégzés helyének megjelölésével – az erdészeti hatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

(3) Amennyiben az erdőgazdálkodó az erdészeti szakszemélyzet igénybevételére vonatkozó kötelezettségének az erdészeti hatóság felhívására nem, vagy nem a törvényben foglalt feltételek szerint tesz eleget, e törvény alapján helyette más erdőgazdálkodó jelölhető ki.

Az erdő őrzése

Tv. 90. § Az erdőgazdálkodó az e törvényben, valamint a külön jogszabályokban foglaltak szerint gondoskodik az erdő őrzéséről.

Tv. 91. § Az erdő őrzésével megbízott erdészeti szakszemélyzet tagjának szolgálati területén, amennyiben egyébként megfelel a külön jogszabályban írt egyéb feltételeknek, jogosult

a) azt a személyt, aki az erdőterületen tartózkodik és az erdő védelmére vonatkozó rendelkezéseket megszegi, a rendeltetésszerű erdőgazdálkodási tevékenység és a tulajdon biztonságát veszélyezteti, személyazonosságának igazolására, a jogellenes cselekmény abbahagyására és az erdőterület elhagyására felszólítani;

- b) az erdőterületen tartózkodó személyt a birtokában lévő vagy az általa szállított, erdőgazdálkodásból vagy erdészeti szállításból eredő erdészeti termék származásának igazolására felszólítani, igazolás hiányában pedig a terméket – elismervény ellenében – visszatartani;
- c) szabálysértés vagy bűncselekmény alapos gyanúja esetén a személyt személyazonosságának igazolására felszólítani, illetőleg a személyazonosság megállapítását követően az illetékes hatóságnál eljárást kezdeményezni;
- d) egyenruhát, valamint szál és marok szolgálati lőfegyvert viselni;
- e) a vagyonöröket a külön jogszabály alapján egyébként megillető intézkedések megtételére.

XI. Fejezet

AZ ERDÉSZETI IGAZGATÁS

Tv. 92. § (1) Az erdészeti igazgatással összefüggő egyes irányítási, szervezési, valamint hatósági feladatokat

- a) a miniszter,
 - b) az országos erdészeti hatóság,
 - c) az országos erdészeti hatóság területi szerve (a továbbiakban: állami erdészeti szolgálat) látják el.
- (2) Az erdészeti igazgatási feladatokat ellátó személyek részére igazolványt és egyenruhát, a hatósági feladatokat ellátó személyek részére az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt és szolgálati fegyvert is biztosítani kell.**
- (3) Az erdészeti igazgatás e törvényben meghatározott hatásköre az erdő tulajdonviszonyaitól és rendeltetésétől függetlenül kiterjed a Magyar Köztársaság területének erdőire.**
- (4) Az országos erdészeti hatóság feladatait a minisztérium látja el.**

Vhr. 100. § (1) Az erdészeti munkák szakirányítását, az erdő őrzését ellátó erdészeti szakszemélyzet tagjának igénybevételeével, továbbá a minisztériumnál mint országos erdészeti hatóságnál, valamint a szolgálatnál igazgatási és hatósági feladatokat ellátó személyek részére biztosítandó szolgálati igazolvány, jelvény, egyenruha, valamint fegyverviselés részletes szabályait a 7. számú melléklet szerinti Erdészeti Szolgálati Szabályzat tartalmazza.

(2) Az erdészeti képzettségek, illetve képesítések jegyzékét a 8. számú melléklet tartalmazza.

Eljárási szabályok

Tv. 93. § (1) Az e törvény szerint indult hatósági eljárás során az államigazgatási eljárás általános szabályait az e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Védett természeti területen lévő erdőt érintő, e törvényben meghatározott eljárások esetén a természetvédelmi hatóság az erdészeti hatóság szakhatósági hozzájárulás megadása iránti megkeresésének tizenöt napon – a 48. § (4)

bekezdésében meghatározott esetben nyolc napon – belül köteles eleget tenni. Amennyiben a természetvédelmi hatóság e határidőn belül nem nyilatkozik, hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

(3) Az állami erdészeti szolgálat hatáskörébe tartozó ügyben felettes szervként az országos erdészeti hatóság jár el.

(4) Az állami erdészeti szolgálat szerveinek illetékességi területét a miniszter rendeletben határozza meg.

(5) Amennyiben az erdőgazdálkodó az állami erdészeti szolgálat két vagy több szervezetének illetékességi területén folytat erdőgazdálkodási tevékenységet és az erdőterület összefüggő, akkor az a területi szerv az illetékes az eljárásra, amelynél nagyobb az erdőterület kiterjedése. Vita esetén az eljáró szervezetet az országos erdészeti hatóság jelöli ki.

Tv. 94. § Amennyiben e törvény másként nem rendelkezik, erdészeti hatósági ügyben első fokon az állami erdészeti szolgálat hatósági feladatokat ellátó szervei járnak el.

Tv. 95. § (1) Az erdészeti hatóság eljárása során jogosult

a) külön térítés fizetése nélkül az erdészeti magánúton közlekedni, az erdőt és a fásítást bejárni, ott vizsgálatot, mérést, megfigyelést, valamint az azok elvégzéséhez szükséges mértékig térítésmentesen vizsgálati mintát venni;

b) az erdő állapotát veszélyeztető károsodott élőfa vagy károsító eltávolítását elrendelni;

c) az erdőt és a fásítást veszélyeztető tevékenység beszüntetését, illetve az attól való tartózkodást elrendelni;

d) a természetben összefüggő erdőterületre – ha annak több tulajdonosa van – a miniszter által rendeletben meghatározott szakmai feltételek megléte esetén határozatban előírni, hogy azon csak társult erdőgazdálkodási tevékenység folytatható.

(2) Az e törvény alapján indult erdészeti hatósági eljárásokban – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a miniszter által rendeletben megállapított összegű igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A díjat a miniszter által megállapított számlára kell befizetni.

(3) Azok a miniszter által kijelölt szervek, amelyek az e törvény szerinti állami feladatok végrehajtásával összefüggő egyes feladatokat látnak el, jogosultak az erdő és a fásítás területére belépni, az erdészeti magánúton külön térítés fizetése nélkül közlekedni, az erdőgazdálkodótól, az erdészeti hatóságtól, valamint más szervektől a feladataik ellátásához szükséges adatokat és felvilágosítást kérni, iratokat megtekinteni, a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges mértékig térítésmentesen vizsgálati mintát venni.

*Vhr. 101. §*⁶⁵

⁶⁵ A 101. §-t az 56/1999. (VI. 16.) FVM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

A miniszter feladatai

Tv. 96. § (1) Az erdőgazdálkodási tevékenység – beleértve az erdővagyon védelmét – , valamint az elsődleges fafeldolgozás szakmai, irányítási, szabályozási és egyes hatósági feladatait a kormányzati munkamegosztás keretében – az érdekelt miniszterekkel együttműködve – a miniszter látja el.

(2) A miniszter hatósági jogkörében eljárva

- a) amennyiben az erdőgazdálkodó elmulasztja az erdő védelmére és művelésére vonatkozó, e törvényben írt kötelezettségek teljesítését, erdőgazdálkodót jelöl ki;
- b) engedélyezi az erdőterület honvédelmi, nemzetbiztonsági és határrendészeti célra történő igénybe vételét.

Tv. 97. § A miniszter irányítási, szervezési feladatkörében

- a) kidolgozza az erdőgazdálkodási tevékenység hosszú távú fejlesztési irányelveit, és gondoskodik az erdészeti célkitűzések megvalósításáról;
- b) az erdővel, az erdőgazdálkodási tevékenység végzésével, valamint az elsődleges fafeldolgozással összefüggésben jogszabályokat készít elő és rendeletet ad ki;
- c) az erdészeti irányelvekkel összhangban kidolgozza az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő támogatások rendszerét, és gondoskodik a támogatások jogszabályban foglaltak szerinti felhasználásáról;
- d) működteti, illetőleg irányítja az állami erdészeti igazgatás egyes szervezeteit;
- e) létrehozza az állami erdészeti szolgálat szervezési, valamint hatósági feladatokat ellátó szerveit, és meghatározza részletes feladatkörüket;
- f) javaslatot tesz, illetve dolgoz ki az erdészeti oktatás és kutatás irányelveire;
- g) gondoskodik a tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodási tevékenység szakmai feltételeinek biztosításáról;
- h) szabályozási, irányítási feladatainak végrehajtása során gondoskodik az erdőgazdálkodási tevékenység, valamint a vadászati jog hasznosításának egymással összhangban történő szabályozásáról;
- i) kialakítja az erdőtervezési körzeteket és gondoskodik a körzeti erdőterv, valamint a körzeti vadgazdálkodási terv közötti összhang megteremtéséről;
- j) az érdekelt miniszterekkel egyetértésben megállapítja a körzeti erdőterveket és gondoskodik azok kiadásáról;
- k) gondoskodik a körzeti erdőtervben az országos, illetőleg körzeti hozamszabályozás elkészítéséről;
- l) ellátja a nemzetközi erdészeti egyezményekből adódó kormányzati feladatokat és kapcsolatot tart a nemzetközi erdészeti szervezetekkel;
- m) ellátja az állami erdei vasutak működésével kapcsolatos ellenőrzési feladatokat;
- n) ellátja a Kormány által megállapított vagy külön jogszabályban részére meghatározott feladatokat;
- o) gondoskodik az Adattár működtetéséről;
- p) tűzgyújtási tilalmat rendel el;
- r) gondoskodik az erdővédelmi mérő-, megfigyelő rendszer fenntartásáról és működtetéséről;

- s) az állami erdészeti szolgálat szerveinek bevonásával elősegíti az erdővel kapcsolatos jogszabályokban foglalt erdészeti szakmai és jogi előírások, feladatok megismertetését és azok összhangolt megvalósítását;
- t) az állami erdészeti szolgálat szerveinek bevonásával folyamatosan elemzi az erdőgazdálkodási tevékenységet.

Az állami erdészeti szolgálat feladatai

Tv. 98. § Az állami erdészeti szolgálat szervezési feladatai keretében

- a) gondoskodik a körzeti erdőtervek készítéséről;
- b) a jogszabályban meghatározott módon ellátja az erdőgazdálkodással kapcsolatos ellenőrzési, pénzügyi, elszámolási feladatokat;
- c) az Adattár részére a szükséges adatokat összegyűjti, elemzi;
- d) a miniszter megbízása alapján gondoskodik az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról;
- e) ellátja a külön jogszabályban részére meghatározott feladatokat;
- f) nyilvántartja az erdőgazdálkodókat;
- g) amennyiben az erdőterület tulajdonosa, használója, illetőleg az erdőgazdálkodó a törvényben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, az új erdőgazdálkodó kijelölését megelőzően felhívja a kötelezettségének teljesítésére;
- h) javaslatot tesz a károsítók elleni védekezéshez adható állami támogatásra;
- i) nyilvántartást vezet az erdészeti szakszemélyzet tagjairól;
- j) közreműködik az erdőgazdálkodási tevékenységhez nyújtott állami támogatások igénybevételevel kapcsolatos eljárásban;
- k) együttműködik az illetékes települési önkormányzat képviselő-testületével a településrendezési és -fejlesztési feladatok ellátásában.

Az Országos Erdészeti Tanács

Tv. 99. § (1) A miniszter a feladat- és hatáskörébe tartozó erdészetet érintő kérdésekben véleményező, javaslattevő tevékenységet ellátó Országos Erdészeti Tanácsot hozhat létre.

(2) Az Országos Erdészeti Tanács tevékenységével elősegíti az erdőgazdálkodói érdekeltség és az erdőhöz fűződő közérdek közötti összhang megteremtését.

(3) Az Országos Erdészeti Tanács a miniszter felkérése alapján véleményt nyilvánít

- a) az erdészetet érintő jogszabálytervezetokről;
- b) az erdészet gazdasági, szabályozási, valamint hosszú távra szóló fejlesztési irányelveiről;
- c) az erdők vagyonkezelésével összefüggő egyes kérdésekről;
- d) a miniszter által meghatározott erdészeti témakörökben.

Tv. 100. § Az Országos Erdészeti Tanács tagjait az illetékes kormányzati, az erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók érdekképviselői és más szakmai szerveinek, valamint a tudomány képviselőiből a miniszter kéri fel, és gondoskodik az Országos Erdészeti Tanács működtetési feltételeiről.

XII. Fejezet

AZ ERDŐFENNTARTÁSI JÁRULÉK, AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG ÉS AZ ERDŐVÉDELMI BÍRSÁG

Az erdőfenntartási járulék

Tv. 101. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság engedélye alapján kitermelt bruttó fatérfogat mennyisége után a véghasználatok, valamint a növedékfokozó gyérítések esetében a törvény mellékletében foglalt mértékek szerint erdőfenntartási járulékot köteles a külön jogszabályban meghatározott számlára befizetni.

(2) Amennyiben az erdőgazdálkodó az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, az erdészeti hatóság határozata alapján

a) az erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó állami támogatást nem vehet igénybe,

b) fakitermelésre engedélyt nem kaphat, vagy

c) a fakitermelési engedély hatálya meghatározott feltétel bekövetkezéséig felfüggeszthető.

Vhr. 102. § (1) A faállomány kora alapján az erdőtervben növedékfokozó gyérítésre vagy véghasználatra tervezhető állományokban végzett egészségügyi fakitermelés után is meg kell fizetni az erdőfenntartási járulékot, ha a fák kitermelésére az erdő faállományát ért (vihar, hó, jég, árvíz stb.) károsítás miatt került sor, és az erdészeti hatóság megállapítja, hogy a károsítás a faanyag felhasználhatóságát lényegesen nem befolyásolta.

(2) Nem kell erdőfenntartási járulékot fizetni a növedékfokozó gyérítések és véghasználatok során kitermelt elhalt faanyag után, ha annak mennyisége az erdészeti hatóság részéről a fakitermelés engedélyezése vagy ellenőrzése során egyértelműen megállapítható volt, és mennyisége meghaladja az erdőrésztlet élőfakészletének öt százalékát.

(3) ⁶⁶A koruk szerint növedékfokozó gyérítésre vagy véghasználatra tervezhető állományokban az erdőterület igénybevételevel járó, véghasználati jellegű egyéb termelés az erdőfenntartási járulék fizetési kötelezettség szempontjából véghasználatnak minősül.

(4) ⁶⁷Az erdőfenntartási járulék mértékének a tv. 101. § (1) bekezdése, illetve melléklete alapján történő megállapításához, a tájegységekhez tartozó erdészeti tervezési körzetek jegyzékét a 10. számú melléklet tartalmazza.

(5) Az erdőfenntartási járulék elszámolásának és megfizetésének részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

Az erdőgazdálkodási bírság

⁶⁶ A 102. § új (3) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 39. §-a iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre módosította.

⁶⁷ A 102. § új (4) bekezdését a 3/2001. (I. 10.) FVM rendelet 1. §-a iktatta a szövegbe, s egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozását (5) bekezdésre változtatta.

Tv. 102. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság határozata alapján erdőgazdálkodási bírságot köteles a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül a külön jogszabályban meghatározott számlára befizetni, ha

- a) erdejében neki felróható okból engedély nélküli fakitermelés történik;**
- b) az erdő faállományának nevelése és egészségügyi kitermelése során az engedélyben meghatározott mértéket meghaladóan, illetőleg az erdő faállományának szerkezetét károsan befolyásoló mértékben termel ki fát;**
- c) megszegi a törvény 50. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezést;**
- d) ha az erdő faállományának szerkezetét, egészségi állapotát károsan befolyásoló módon hajtja végre az állomány nevelését;**
- e) túllépi az erdő felújítására az erdészeti hatóság által megállapított határidőt, vagy a szükséges beavatkozás elmulasztásával kárt okoz;**
- f) az erdőterületet engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon veszi igénybe;**
- g) az 50. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt eset kivételével az erdőgazdálkodási szabályok megsértése esetén.**

(2) Az erdőgazdálkodási bírság mértéke

- a) az (1) bekezdés a)-b) pontjai szerinti esetben az élőfa engedély nélküli, vagy az engedélyezett mértéket meghaladó kitermelése esetén az erdőfenntartási járulék tizszerese, de legalább bruttó köbméterenként tízezer forint, elhalt fa esetén pedig bruttó köbméterenként négyezer forint;**
- b) az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti esetekben hektáronként az újraerdősítési költség húsz százaléka;**
- c) az (1) bekezdés e) pontja szerinti esetekben évente és hektáronként az újraerdősítési költség húsz százaléka;**
- d) az (1) bekezdés f) pontja szerinti esetekben az újraerdősítési költség háromszorosa;**
- e) az (1) bekezdés g) pontja szerinti esetben legalább ötvenezer forint, legfeljebb ötszázezer forint. A bírság ismételten is kiszabható.**

Vhr. 103. § (1) Az erdőgazdálkodó az erdejében neki fel nem róható okból történt engedély nélküli fakitermelés esetén nem kötelezhető erdőgazdálkodási bírság fizetésére, ha a tőle elvárható módon eleget tett az erdő őrzésére vonatkozó előírásoknak.

(2) Az illetéktelenek által végzett fakitermelés esetén az erdőgazdálkodó haladéktalanul köteles a falopásról bejelentést tenni az illetékes rendőri szerv és az erdészeti hatóság felé. A bejelentés elmulasztása az erdőgazdálkodási bírság megfizetésének elrendelését vonja maga után.

(3) ⁶⁸Ha az erdőgazdálkodó az erdejében szakszerűen és legfeljebb száz köbmétert meg nem haladó mértékben végrehajtott fakitermelésre hatósági jóváhagyást nem kért, vagy az engedélyezett mértéket túllépte, kérelmezheti erdőgazdálkodási tervének pótlólagos benyújtásával az erdőgazdálkodási bírság kiszabása alóli mentesítését. Az erdészeti hatóság a felmentést az erdőgazdálkodási terv jóváhagyásával egyidejűleg és a

⁶⁸ A 103. § (3)-(4) bekezdése a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 40. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

minisztérium állásfoglalásának figyelembevételével engedélyezheti. Ez esetben az erdőgazdálkodó a kitermelt faanyag után erdőfenntartási járulékot köteles fizetni.

(4) A tv. 102. §-a (1) bekezdésének *a)* és *b)* pontja szerinti engedélytől eltérő fakitermelés esetén a bírság alapjául szolgáló bruttó fatérfogat mennyiségét a körzeti erdőterv adatai alapulvételével vagy indokolt esetben helyszíni felmérés alapján az erdészeti hatóság állapítja meg.

(5) A tv. 102. § (1) bekezdésének *c)* pontja szerinti, illetve a tv. 50. § (1) bekezdésének *c)* pontjában foglalt előírás megszegése esetén csak a tevékenységgel érintett területre kell az erdőgazdálkodási bírságot megállapítani.

(6) A tv. 102. § (1) bekezdésének *d)* pontja alapján erdőgazdálkodási bírság fizetését az erdészeti hatóság akkor rendeli el, ha

- az állománynevelés céljából engedélyezett fakitermelés végrehajtása során nem az engedély szerinti faegyedek kitermelésére kerül sor, és ezáltal a faállomány szerkezete romlik, vagy

- a visszamaradó faállomány egyedeinek tíz százaléka vagy annál nagyobb hányada megsérül,

- az erdőgazdálkodó megszegi a fenyőgyanta gyűjtésének a tv. 64. §-ában előírt feltételét.

(7) A tv. 102. § (1) bekezdésének *g)* pontjában foglalt erdőgazdálkodási szabályok megszegése esetén az erdőgazdálkodási bírság összegét a tiltott tevékenység által okozott kár jellegének és mértékének figyelembevételével az alábbiak szerint kell megállapítani. Ha a tevékenység a faállomány, illetve az erdei életközösség más elemeit lényegesen nem károsítja, vagy veszélyezteti és nem nagy területre terjed ki, a bírság legkisebb mértékét lehet megállapítani. Különösen nagy kárt okozó tevékenység esetén a legmagasabb vagy ahhoz közelálló bírság megállapításának van helye. A bírságot a cselekmény folytatása vagy újbóli elkövetése esetén ismételten ki lehet szabni.

(8) ⁶⁹A tv. 102. §-a (1) bekezdésének *a)* , *c)* , *e)* és *f)* pontja alkalmazásában a természetben összefüggő erdőterület tulajdonosai erdőgazdálkodó hiányában kötelezettségeikért egyetemleges felelősséggel tartoznak, ezért az erdőgazdálkodási bírság megfizetésére az erdészeti hatóság a tulajdonosokat egyetemlegesen kötelezi.

Vhr. 104. § ⁷⁰Az erdőfelújításra az e rendelet 57. §-ában foglaltak szerint megállapított határidő túllépése esetén az erdőgazdálkodási bírság számításánál a területi adatokat a következő *a)* – *d)* pontban foglaltak szerint kell figyelembe venni:

a) az e rendelet 57. §-ának (1) bekezdésében megállapított határidő túllépése esetén a bírság alapja a be nem erdősített vagy szakszerűen nem sarjadztatott terület nagysága;

b) az e rendelet 57. §-ának (2) bekezdésében megállapított határidő túllépése (sikeresség elmaradása) esetén a bírság alapja a felújítási kötelezettség alatt álló terület és a sikeresen erdősült terület különbözete;

c) az e rendelet 57. §-ának (3) bekezdésében meghatározott feltétel nem teljesítése esetén a bírság alapja a kötelezettség alatt álló terület és a sikeresen erdősült (az újulat és az esetleg azt kiegészítő mesterséges erdősítés által fedett) terület különbözete;

⁶⁹ A 103. § (8) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 40. §-ának (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁷⁰ A 104. § a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 41. §-ával megállapított szöveg.

d) az 57. §-a (4) és (5) bekezdésében az erdőfelújítás befejezésére megállapított határidő túllépése esetén a bírság alapja a be nem fejezett (folyamatos) erdőfelújítási kötelezettség alatt álló terület nagysága.

Az erdővédelmi bírság

Tv. 103. § (1) Amennyiben az erdő látogatója az erdő védelmére, a haszonvételek gyakorlására, valamint az erdő látogatására vonatkozó, e törvényben megállapított előírásokat megszegi, az erdészeti hatóság határozata alapján erdővédelmi bírságot köteles a külön jogszabályban meghatározott számlára a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül befizetni. Az erdővédelmi bírság legkisebb mértéke kétezer forint, legnagyobb mértéke ötvenezer forint.

(2) Az (1) bekezdés alapján kiszabott bírság ismételhető.

(3) Az erdészeti hatóság hivatalból, vagy a természetvédelmi hatóság, illetőleg az erdő tulajdonosának, használójának kezdeményezésére a természetvédelmi, valamint a vadászati hatóság egyetértésével hozott határozata alapján a vadászatra jogosult erdővédelmi bírságot köteles fizetni, ha vadászterületén a vad olyan hosszú távra kiható kárt okoz, amely a külön törvényben szabályozott kártérítési eljárás során nem érvényesíthető.

(4) A (3) bekezdés alkalmazásában

a) a bírság hektáronkénti legalacsonyabb összege húszezer forint, legmagasabb összege kétszázezer forint;

b) folyamatos károkozás esetén a bírság évenként ismételten kiszabható.

Vhr. 105. § (1) A tv. 103. § (1) bekezdése alkalmazásában

a) az erdő védelmére vonatkozó előírás megszegésének minősül a tv. 50. § (1) bekezdésében, 52. § (2) és (3) bekezdésében, 54. § (1) és (2) bekezdésében, valamint 55. §-ában foglalt előírások be nem tartása,

b) az erdei haszonvételekre vonatkozó előírások megszegésének minősül azoknak az erdő látogatója által történő – az erdei életközösség károsítását eredményező – jogosulatlan gyakorlása,

c) az erdő látogatására vonatkozó szabályok megszegésének minősül a tv. 80. § (3) bekezdésében, valamint 81. §-ában foglalt előírások be nem tartása.

(2) A tv. 103. §-a szerinti erdővédelmi bírságot az erdészeti hatóság hivatalból, a természetvédelmi hatóság megkeresésére vagy az erdőgazdálkodó kérelme alapján állapítja meg, és határozatban rendelkezik a befizetésről.

(3) Az erdővédelmi bírság – az erdei életközösség veszélyeztetése vagy károsítása miatt – a szabálysértési vagy büntetőeljárástól függetlenül kiszabható.

Vhr. 106. § (1) A tv. 103. §-ának (3) bekezdése alapján az erdészeti hatóság abban az esetben köteles az erdővédelmi bírság megfizetése iránt intézkedni, ha a vadállomány

a) a termőhelyi adottságoknak megfelelő természetes erdei életközösség kialakulását, illetve fennmaradását veszélyezteti vagy megakadályozza,

b) az erdő talaját, illetve az erdei életközösség más fontos elemét tartósan veszélyezteti vagy károsítja, különösen ha a faállomány fejlődését, minőségét vagy egészségi állapotát hosszabb távra kihatóan károsan befolyásolja,

c) az erdő természetes felújítását megakadályozza.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak fennállása esetén a vadászati hatóság az erdővédelmi bírság kiszabásához a tv.-ben előírt egyetértését csak abban az esetben tagadhatja meg, ha a károsítást nem a vadászható vadállomány okozta.

Vhr. 107. § A 2. § (6) bekezdésében meghatározott művelési ág változás átvezetéséről legkésőbb a területen álló faállomány tervek szerint végrehajtott véghasználatát követő kilencven napon belül gondoskodik az erdészeti hatóság.

XIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

Tv. 104. § Ez a törvény 1997. január 1. napján lép hatályba, egyidejűleg

a) ⁷¹a 32–36. § kivételével az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvény (a továbbiakban: EVT.), valamint az azt módosító 1970. évi 28. törvényerejű rendelet és az 1981. évi 31. törvényerejű rendelet; a mezőgazdasági és élelmiszerügyi ágazathoz tartozó egyes hatáskörök módosításáról szóló 1979. évi 3. törvényerejű rendelet 1. §-a; a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény 60. §-ának 2. pontja; az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény 40. §-ának az EVT. 6. §-át és 6/A. §-át megállapító rendelkezései; az egyes elkülönített állami pénzalapokról szóló 1992. évi LXXXIII. törvény, az Útalapról szóló 1992. évi XXX. törvény, a Kisvállalkozói Garancia Alapról szóló 1993. évi XX. törvény, valamint ezekkel összefüggő más törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről szóló 1995. évi XXI. törvény 21–26. §-ai,

b) az EVT. végrehajtása tárgyában kiadott 73/1981. (XII. 29.) MT rendelet, valamint az azt módosító 33/1987. (IX. 1.) MT rendelet és a 116/1990. (XII. 25.) Korm. rendelet; a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalokról és egyes földművelésügyi szakigazgatási feladatokat megállapító jogszabályok módosításáról szóló a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 9. §-a

hatályát veszti.

Vhr. 108. § (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az 1997. január 1. napjától indult és a rendelet hatálybalépése napjáig el nem bírált ügyekben alkalmazni kell. Az 1997. január 1. napját megelőzően indult és folyamatban lévő ügyekben a korábban érvényes jogszabályok szerint kell eljárni.

(2) E rendeletet az egyes állami tulajdonú és honvédelmi kezelésben lévő, honvédelmi érdekeket is szolgáló erdők és fásítások esetén a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

⁷¹ A 104. § a) pontja az 1996: CXXIV. törvény 80. §-ával megállapított szöveg.

a) az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvény és a végrehajtásáról szóló 73/1981. (XII. 29.) MT rendelet végrehajtására kiadott 27/1981. (XII. 29.) MÉM rendelet 1–2. §-a, 3. §-ának (2) bekezdése, 4–18. §-a, 18/A–18/B. §-a, 19–23. §-a, 24. §-ának (1)–(2) és (4) bekezdése, 25–31. §-a, 34–40. §-a, 41. §-ának (1) bekezdése, 47–53. §-a és 1–4. melléklete, valamint a módosítására kiadott
b) 9/1987. (IX. 1.) MÉM rendelet 1–6. §-a, 8. §-a, 9. §-ának (2) bekezdése és a 36/1995. (XI. 9.) FM rendelet.
(4)⁷²

Átmeneti rendelkezések

Tv. 105. § (1) Az egyes erdőrészekre e törvény hatálybalépése előtt megállapított elsődleges rendeltetést az e törvényben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell elsődleges rendeltetésűnek tekinteni. A törvény hatálybalépésétől számított egy éven belül – az erdőtulajdonos kérelmére – az erdészeti hatóság felülvizsgálhatja a korábban megállapított elsődleges rendeltetést és megállapíthatja e törvényben foglaltaknak megfelelően. Az erdészeti hatóságnak az erdőtulajdonos kérelmére hozott határozata nem minősül az erdő elsődleges rendeltetése közérdekből való megváltoztatásának.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor érvényes tíz évre szóló erdőgazdasági üzemtervet e törvény alapján készült üzemtervnek kell tekinteni.

Felhatalmazások

Tv. 106. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat, így különösen⁷³

1. az erdőt és fásítást alkotó fafajok jegyzékét,
2. az erdészeti létesítményekre vonatkozó szabályokat,
3. a körzeti erdőterv, az üzemterv, az egyszerűsített üzemterv és az erdőgazdálkodási terv készítésének részletes szabályait,
4. az Országos Erdőállomány Adattárból történő adatszolgáltatás rendjét, a díjfizetés szabályait és a díj mértékét,
5. az erdőtelepítési-kivitelezési terv készítésének részletes szabályait,
6. az erdőfelújítás és az erdőnevelés részletes szabályait,
7. az erdősítési terv készítésének részletes szabályait,
8. az erdőtelepítések, a fásítások, az egészségügyi-szociális, turisztikai, parkerdei közjóléti beruházások és az erdőszerkezet-átalakítások részletes szabályait,
9. az erdészeti szakszemélyzet tagjának képzettsége feltételeivel, valamint a szakszemélyzet hatósági nyilvántartásával kapcsolatos részletes szabályokat,
10. az erdészeti képzettségre vonatkozó szabályokat,

⁷² A 108. § (4) bekezdését a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷³ Végrehajtására lásd a 29/1997. (IV. 30.) FM rendeletet, a 31/1998. (V. 6.) FM rendeletet.

11. az állami erdészeti szolgálat hatósági feladatot ellátó szerveinek illetékességi területét,
 12. az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási-szolgáltatási díj mértékét,⁷⁴
 13. az erdőfenntartási járulék, az erdőgazdálkodási bírság és az erdővédelmi bírság megfizetésének részletes szabályait,
 14. az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer működésének részletes szabályait,
 15. az erdőt károsító hatások megelőzésének és mérséklésének részletes szabályait,
 16. a kötelezően előírt társult erdőgazdálkodási tevékenység szakmai követelményeit rendeletben határozza meg.
- (2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy kijelölje az erdőtervezési körzeteket, valamint az erdő elsődleges rendeltetése szerint érintett miniszterekkel egyetértésben megállapítsa a körzeti erdőterveket és gondoskodik azok kiadásáról.

Melléklet az 1996. évi LIV. törvényhez

Az erdőfenntartási járulék mértéke

1. számú melléklet a 29/1997. (IV. 30.) FM rendelethez

Az erdei fafajok jegyzéke

A) ⁷⁵LOMBOS FAFAJOK

Acer campestre mezei juhar
Acer negundo zöld juhar
Acer platanoides korai juhar
Acer pseudoplatanus hegyi juhar
Acer saccharinum ezüst juhar
Acer tataricum feketegyûrû juhar
Ailanthus altissima bálványfa
Alnus glutinosa mézgás éger
Alnus incana hamvas éger
Betula pendula bibircses nyír
Betula pubescens szőrös nyír
Carpinus betulus gyertyán
Carpinus orientalis keleti gyertyán
Cerasus avium (Prunus avium) madárcseresznye
Elaeagnus angustifolia keskenylevelû ezüstfa,
Fagus sylvatica bükk

⁷⁴ Lásd az 56/1999. (VI. 16.) FVM rendeletet.

⁷⁵ Az 1. számú melléklet A) pontja a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 42. §-a és 45. §-a (2) bekezdésének a) pontja, valamint 1. számú melléklete szerint kiegészített, illetve módosított szöveg.

Fraxinus angustifolia ssp. pannonica magyar kőris
Fraxinus excelsior magas kőris
Fraxinus ornus virágos kőris
Fraxinus pennsylvanica ameriaki (fehér) kőris
Gleditsia triacanthos lepényfa
Juglans nigra feketedió
Malus sylvestris vadalma
Padus serotina (Prunus serotina) kései meggy
Platanus X acerifolia (Platanus hybrida) juharlevelű platán
Populus alba fehérnyár
Populus canescens szürkenyár
Populus nigra feketenyár
Populus tremula rezgőnyár
Pyrus pyraister (P. communis) vadkörte
Quercus cerris cser
Quercus frainetto (Q. conferta) magyar tölgy
Quercus palustris amerikai mocsártölgy
Quercus petraea (Q. sessiliflora) kocsánytalan tölgy
Quercus pubescens molyhos tölgy
Quercus robur (Q. pedunculata) kocsányos tölgy
Quercus rubra (Q. borealis) vörös tölgy
Quercus virgiliana olasz molyhos tölgy

Robinia pseudoacacia fehér akác
Salix alba fehér fűz
Salix caprea kecskefűz
Salix fragilis törékeny fűz
Sorbus aria lisztes berkenye
Sorbus aucuparia madárberkenye
Sorbus semiincisa budai berkenye
Sorbus torminalis barkócaberkenye
Tilia cordata (T. parviflora) kislevelű hárs
Tilia platyphyllos (T. grandifolia) nagylevelű hárs
Tilia tomentosa (T. argentea) ezüst hárs
Ulmus glabra (Ulmus montana, Ulmus scabra) hegyi szil
Ulmus laevis vénic szil
Ulmus minor (Ulmus campestris) mezei szil
Ulmus procera érdeslevelű mezei szil
Ulmus pumila var. arborea turkesztáni szil

B) ⁷⁶TŰLEVELŰ FAFAJOK (FENYŐK)

Abies alba jegenyefenyő

⁷⁶ Az 1. számú melléklet B) pontja a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 42. §-a, illetve 1. számú melléklete szerint kiegészített szöveg.

Juniperus communis közönséges boróka
Larix decidua európai vörösfenyő
Larix kaempferi (L. leptolepis) japán vörösfenyő
Picea abies (Picea excelsa) lucfenyő
Picea omorica szerb luc
Picea orientalis keleti luc
Picea sitchensis szitkafenyő
Pinus sylvestris erdeifenyő
Pinus nigra feketefenyő
Pinus strobus simafenyő
Pseudotsuga menziesii (P. taxifolia) duglászfenyő
Taxodium distichum mocsárciprus
Taxus baccata tiszafa

2. számú melléklet a 29/1997. (IV. 30.) FM rendelethez ⁷⁷

Az erdészeti tervezési körzetekhez tartozó helységek jegyzéke

⁷⁷ A 2. számú melléklet a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 43. §-ával, illetve 3. számú mellékletével megállapított szöveg.